Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 260. — ŠTEV. 260. NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 4, 1924. — TOREK, 4. NOVEMBRA 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

ZAKLJUČNI NAPORI PRED KANDIDATOV

Predsedniški kandidati in njih pristaši so napeli svoje zadnje sile, da spravijo volilce na svojo stran. — Vsi se skušajo izogniti presenečenjem v zadnji minuti vspričo velikega "molčečega" glasu. — Senator La Follette je zaključil svojo kampanjo v Clevelandu. Repubikanci zaupajo v Coolidge-ovo zmago.

Washington, D. C., 3. novembra. — Kampanja s pomočjo govorov ter osebnega prepričevanja je končana in politični managerji vseh kalibrov in strank so posvetili danes svojo pozornost problemu, kako spraviti v torek na volišča polno silo svojih strank.

Danes zvečer bosta govorila Coolidge in Davis po radiju, a ne prvi ne drugi ni povedal, kaj namerava izjaviti.

Strankarski managerji so prepričanja, da glavna sila volilcev te ali one stranke le redkokedaj izpremeni svoje mnenje v zadnji minuti in v tem smislu se je tudi izrazil demokratični kandidat Davis v svojem govoru, katerega je imel v Carnegie Hall v New Yorku.

Senator La Follette je istotako v nedeljo zaključil svojo osebno kampanjo v Clevelandu ter se vrnil domov v Wisconsin, kjer bo čakal na izid volitev.

Vsi politični managerji so na temelju poročil iz različnih delov dežele trdno uverjeni, da bo njih stranka zmagala.

Republikanci izjavljajo, da bo zmagal Coolidge z ogromno večino in sicer od Nove Anglije in Californije in da bo vsled tega postalo glasovanje za La Folletta v severozapadnih državah brezpomembna količina. Upajo, da bo zmagala republikanska stranka tudi v nekaterih južnih državah, katere se smatra za trdnjave demokratične stranke.

Demokratični voditelji pa so mnenja, da ne bo zmagal Davis le v južnih državah, temveč da se bo okoristil tudi s krajevnimi spori republikancev ter dobil številne elektoralne glasove na zapadu in v iztočnih državah.

Managerji La Folletta pa niso bili tako določni, a so napovedali, da bo dobil njih kandidat izvanredno veliko število glasov v vseh državah in da bo njegova zmaga naravnost odločilna za zapadu in severozapadu.

Isto nesoglasje v mnenju obstaja tudi glede ustroja prihodnjega kongresa. Tako demokratični kot republikanski kongresni komitej napovedujeta čisto večino v novi zbornici ter tudi velike pridobitve v senatu.

V štirih in tridesetih državah bodo tudi izvoljeni novi governerji in v številnih državah bodo predložena ljudskemu glasovanju važna vprašanja, tikajoča se zakonodajne politike. Neobičajno veliko število tesnih governerskih tekem se je razvilo, posebno v delih dežele, kjer je postalo vprašanje Ku Klux Klana pereče. Nadaljna komplikacija državne politike, posebno na zapadu, je skupno odobrenje gotovih kandidatov od strani pristašev La Folletta in obeh starih strank.

V nekaterih delih dežele je poskočilo javno zanimanje za volitve do mrzlične višine, a vsi strankarski managerji so v dvomu glede obsega zanimanja, katero kažejo volilci za predsedniško kampanjo. Vse kandidate so sprejele in pozdravljale velike in bučne ljudske množice, a v nekaterih delih dežele je bilo opaziti dejansko apatijo ki ni izginila. Različne stranske kampanje so bile vprizorjene, a njih napori so bili zaman. V nekaterih okrajih so poskočile registracijske številke, a v drugih okrajih zopet je število volilcev, ki bodo ostali doma, presenetljivo veliko.

Radi tega elementa negotovosti, ki vznemirja managerje vseh strank, bo vprizorila vsaka posamezna skupina v torek neobičajno odločne napore, da pokaže na voliščih svojo polno moč. Vsi se hočejo izogniti presenečenjem v zadnjem trenutku, posledicam "molčečega glasu" in vsaka stranka upa, da se bo ta molčeči glas izrekel zanjo.

VPLIV IZVOZA NA CENE PŠENICE.

Washington, D. C., 3. novembra. — Večji izvor pšenice ob večjih cenah tekom minulih dveh mesecev izvozne sezone dokazuje, kak važen vpliv ima inozemsko tržišče na nedavno zvišanje cen pšenice v Združenih državah.

V zmislu nedavnega poročila federalnega departmenta za poljedelstvo je bil izvoz pšenice v mesecu septembru za skoraj osem milijonov bušljev večji kot v avgustu, in skoraj za devet milijonov bušljev večji kot v septembru prejšnjega leta. Skupni izvoz za dva meseca, avgust in september, tega leta, je bil za 11 in pol milijona bušljev.

Glavno tržišče ameriške pšenice v inozemstvu je Velika Britanija, ki je v septembru prejela neposrednim potom 4 milijone 210 tisoč bušljev. Potem pride Italija z dvema in četrt milijona bušljev, dočim so ostale evropske dežele prejel skupaj skoraj deset in pol milijona bušljev. V Kanado je bilo meseca septembra odpremljenih približno 7 milijonov in 200 tisoč bušljev in v avgustu nekaj manj od 6,200,000. Skoraj vsa količina pšenice, izvožene v Kanado, je namenjena za druge inozemske dežele.

Glavno pristanišče za izvoz pšenice je Chicago, od koder je bilo meseca septembra odposlanih 6,205,000 bušljev. Za njim prihaja Galveston z izvozom od 4 in pol milijona, New Orleans z več od 3 milijonov, Portland, Ore., s skoraj 2,400,000, Duluth z dvema milijonoma, New York z 1,666,000, Philadelphia z 1,215,000 in Baltimore z 1,288,000 bušljev pšenice.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

VELIKANSKI NASIP PRI MUSCLE SHOALS, ALA.

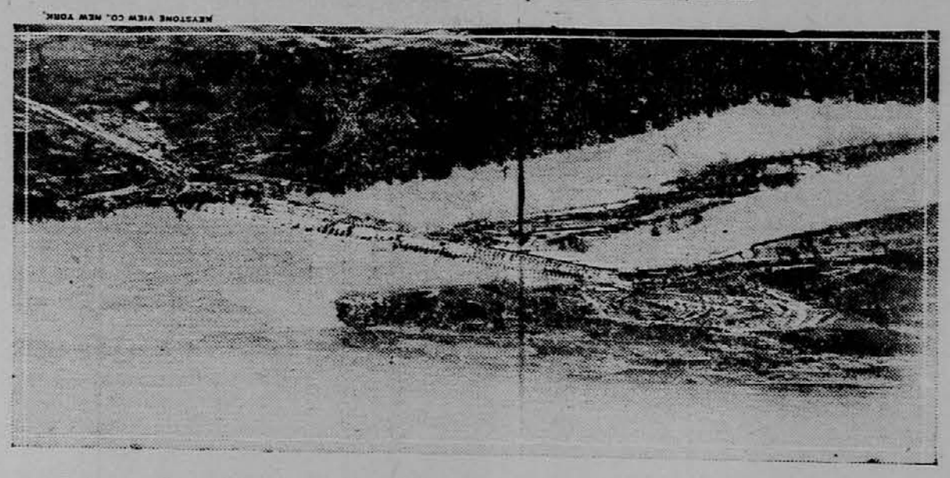

V kratkem bo završen velikanski nasip pri Muscle Shoals, Alabama. Potom njega se bo proizvajala velikanska vodna sila. Slika je vzeta iz velike razdalje. Nasip je visok dvesto čevljev.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V ILLINOIS

Tovorni vlak je zadel v poulično karo in deset ljudi je našlo pri tem smrt. — Le malo upanja je, da bi šest težko ranjenih okrevalo.

Chicago, Ill., 3. novembra. — Do zadnjega prostora napolnjeno poulično karo je zadel tovorni vlak Chicago, Milwaukee in St. Paul železnice ter jo popolnoma uničil. Potniki, nahajajoči se v poulični kari so bili večinoma maskirani, ker so se vračali z neke Halloween Party. Deset ljudi je bilo na mestu ubitih, druge pa so morali težko ranjene prevesti v bolnico.

Soglasno z očividci je bila naravnost nepopisna panika, ki se je polastila potnikov takoj po nesreči, kajti ljudje so v temi zaman iskali izhoda ter se prerivali semintja, dokler jih ni oprostila požarna bramba, ki je takoj dospela na lice mesta ter porušila karo s sekirami in žagami.

Aretiran je bil devet in petdeset let stari železniški čuvaj Frank Brahe ker si našli varnostno ograjo povsem nepoškodovano ter je ni spustil navzdol. Preiskava, vprizorjena od dveh zdravnikov, je dognala, da je bil čuvaj pijan in tozadevni izvid je potrdilo par praznih steklenic, ki so preje vsebovale žganje.

Motorman in sprevodnik ponesrečene kare sta oba potrdila, da je dal Brahe znamenje, da je pot prosta, ker je baje pred prihodom kare pogledal v obe smeri, ne da bi zapazil kak vlak. Izkazalo se je, da nista bila prva dva voza tovornega vlaka razsvetljena.

Po mnenju zdravnikov v bolnici bo umrlo šest nadaljnih žrtev nesreče, dva otroka in štiri ženske. Natančnejšo preiskavo sta uvedla coroner Wolff ter policijski komisar Collins.

PROTIKLERIKALNA KAMPANJA FRANCOSKE VLADE.

Pariz, Francija, 3. novembra. — Prvi čin protiklerikalne kampanje francoske vlade je odločen boj proti francoskim jezuitom.

Albert, ki je minister za vzgojo, je obdolžil jezuite, da po svojih šolah in univerzah agitirajo proti francoski republiki.

V kratkem bo izdala vlada naredbo, ki bo prepovedala vse cerkvene procesije.

BRAZILJSKI VSTAŠI POPOLNOMA PREMAGANI.

Buenos Aires, 3. novembra. — V zadnji vstaji je bilo usmrčenih dvesto brazilskih vstašev, par tisoč jih je bilo pa ujetih. Vstaja je sedaj popolnoma zatrta.

PRAVI PARADIŽ SREDI VEČNEGA LEDU

Čudovito poročilo o dolini, ki ima baje nebroj vročih vrelcev. — Dolina se nahaja v severnem delu države British Columbia.

Seattle, Wash., 3. novembra. — Subtropično dolino v severnem delu British Columbije, južno od Youkon teritorija, obdano od snežnikov in večnega ledu, bodo najbrž v prihodnjem letu obljudili bogati športniki in posestniki rovov v Vancouver, B. C., soglasno s C. Scotte-om, razkriteljem doline, ki je preživel v tej dolini cela tri leta.

— Dolina, — je rekel Scotte, — leži 480 milj v notranjosti province. V dolini je izvanredno veliko število živali. Temperatura ne pade nikdar pod ničlo in obilo je trave, sena, jagod in divjega sadja. Dolina je približno dvajset milj dolga ter tri milje široka.

— Videl sem več vrst živali, katerih nisem nikdar preje videl. Najbolj čudna žival, na katero sem zadel, je bil velik, bel jelen, ki je tehtal kakih šeststo funtov, a imel je le en rog. Na eni strani doline je nebroj vročih vrelcev in tem je treba brez dvoma pripisovati izvanredno milo podnebje.

NEMŠKI GENERAL ARETIRAN ZASTRAN TATVINE.

Pariz, Francija, 3. novembra. — V Forbachu v Alzaciji so aretirali nemškega generala Mathusiasa, ki je med vojno kradel pohištvo iz francoskih stanovanj.

Obsodile so ga bile že francoske oblasti, pa se mu je posrečilo pobegniti.

SLEPARSKA ZDRAVNICA POSLANA V BLAZNICO.

Včeraj so aretirali v Brooklynu Mrs. Saro Winkel, ki je izvrševala zdravniško prakso, ne da bi imela za to posebno dovoljenje. S policijske stražnice so jo poslali na opazovalnico, ker so zdravniki mnenja, da se ji je omračil um.

Vse bolezni je namreč hotela ozdraviti z navadnim powdrom.

EKSPRESNI VLAK JE SKOČIL S TIRA.

Liverpool, Anglija, 3. novembra. Liverpoolski ekspresni vlak je skočil pri Lythamu s tira. Dvanajst oseb je bilo na mestu usmrčenih, nad dvajset pa težko poškodovanih.

ŠPANSKI PRETI POLITIČNA KRIZA.

Biarriz, Francija, 3. novembra. Potniki, ki prihajajo iz Madrida, pripovedujejo, da preti Španski resna politična kriza. Predsednik vojaškega direktorata admiral de Magaz je v neprestanem brzojavnem stiku z vojaškim diktatorjem Primo de Rivero, kateri se mudi v Maroku. Primo de Rivera je izjavil, da vspričo svoje odsotnosti s Španske, zavrača vsako odgovornost, naj se je pripeti karkoli.

O DOBRIH IN SLABIH ČUVAJIH ČLOVEKA

"Spot" je dobil umetno nogo, a jo je pošteno zaslužil. — Drugi pes pa ni izpolnil svoje dolžnosti napram gospodarju.

Pravzaprav bi zaslužil "Spot" hrabrostno medaljo Carnegie-ja, a on nima nobenega smisla za to ter ima rajše umetno šapo. 'Spot' je namreč Fox Terrier ter last igralke Mackaye iz Forest Hill, L. I.

Pred približno petimi tedni se je igrala pet let stara nečakinja igralke z več drugimi deklicami pred hišo na cesti, dočim se je "Spot" solnčil na verandi ter pri tem pazil na malo deklico. Deklicam se je približal velik policijski pes in nečakinja, ki je domnevala, da je ta pes prav tako krotak kot 'Spot', se mu je približala ter ga hotela pogladiti. Policijski pes pa ni imel nobenega veselja pečati se z otroci ter je pričel grdo renčati.

Deklice so preplašene zbežale in policijski pes jim je sledil, a še predno jih je dosegel, je bil 'Spot' na mestu ter planil na velikega policijskega psa. Pričela sta se boriti, a naenkrat je veliki pes zbežal, kot da ga je sram pretepati se s takim pritlikavcem.

"Spot" je ostal kot zmagalec na licu mesta, a ena sprednja noga je bila spojena le še s kosom kože. Igralka ga je dala odvesti v bolnico v Richmond Hill, kjer so mu odrezali nogo. Rekla je, da je morala plačati v bolnici $300, nakar je dostavila:

—Vreden pa je tega. Sedaj mu bom dala napraviti umetno nogo, a ne leseno, temveč mehanično, z najnovejšimi izboljšanji.

Yonkers, N. Y., 3. novembra. — Zavarovalni agent Chester Newman, je napravil pozno včeraj zvečer majhen izprehod v spremstvu svojega psa, ko je naenkrat skočil iz avtomobila, stoječega na cesti, človek, ki je rekel:

— Bodite tako dobri ter mi dajte svoj denar.

Pri tem je potegnil iz žepa revolver.

— Rover, primi ga, — je zašepetal Newman svojemu psu. Pes pa se je mirno vsedel ter pričel mahati s svojim repom. Bandit se je smejal ter rekel:

— Ta pes ve, kaj je dobro zanj. Kje pa je denar?

Pri tem je nameril revolver na Newmana, ki mu je nato izročil svojo denarnico s $57 ter svojo zlato uro. Bandit je sedel v svoj avtomobil ter se hitro odpeljal.

Newman pa je dal svojemu psu brco ter vzkliknil: — Ti trapasta žival!

BALDWIN PRIPRAVLJA NOV KABINET

Zmagoviti voditelj konservativcev v Angliji je pričel sestavljati svoj kabinet.—Še tekom tekočega tedna bo kabinet sestavljen, če bo MacDonald danes ali jutri odstopil.—Kabinet bo premotril avtentičnost Zinovjevega pisma. — Občinske volitve v sedemdesetih angleških mestih. — Pridobitve konservativcev.

London, Anglija, 3. novembra. — Po kratkem počitku koncem tedna so voditelji različnih političnih strank zopet zaposleni. Delavski voditelji zaključujejo zadeve svoje administracije in konservativni voditelji se pripravljajo, da prevzamejo vrhovno oblast.

Splošno se domneva, da bo kabinetna seja, ki se bo vršila v torek, zadnja, kateri bo načeloval ministrski predsednik Ramsay MacDonald. Njegova resignacija bo vložena v torek ali pa v sredo, nakar bo povabljen Stanley Baldwin, naj sestavi novo vlado. Domneva se, da bo konca tedna njegov kabinet sestavljen in da bo prevzel do takrat drugič vlado Anglije.

Med maloštevilnimi politiki, ki so bili v soboto na delu, so bili člani komiteja, katerega je imenoval kabinet, da premotri avtentičnost Zinovjevega pisma. Glasi se, da je kancelar lord Haldane načelnik preiskovalnega komiteja in da sta njegova tovariša lord Parmoor in minister za notranje zadeve, Henderson. Upati je, da bo predložil komitej svoj izvid na zadnji kabinetni seji v torek, a nobenega znaka ni še bilo, da bi se odločil proti avtentičnosti pisma.

Komitej preiskuje tudi okoliščine, vspričo katerih sta bila objavljena pismo in protest zunanjega ministrstva.

London, Anglija, 3. novembra. — Občinske volitve so se vršile včeraj v približno sedemdesetih največjih mestih Anglije, a ne v Londonu. Te volitve niso sicer vzbudile toliko pozornosti kot parlamentarne, a so se gibale približno v smereh parlamentarnih volitev.

Veliko radovednost je bilo opaziti glede vprašanja, če bo te volitve izpadle prilično tako kot parlamentarne, a to se ni zgodilo. Konservativci so nekoliko izboljšali svoj položaj, a delavska stranka je obdržala svoj oprijem ter celo napredovala. Liberalci pa so trpeli prav tako kot so pri parlamentarnih volitvah.

Konservativci so pridobili petdeset sedežev, a jih izgubili dva in štirideset. Delavska stranka je pridobila dva in petdeset sedežev ter izgubila eno in trideset. Liberalci pa so pridobili osemnajst sedežev, a jih izgubili dva in štirideset.

Najbolj značilna stvar pri vsem tem pa je svarilo, katero so naslovili listi na konservativno stranko, kateri svetujejo, naj ne bo preveč zaupna, da naj se posluži prosvitljeno politike in da naj ne omalovažuje interesov delavskih slojev.

POLICIJA ARETIRALA 17 RADIKALCEV.

Barcelona, Španska, 3. nov. — Policija je vdrla danes v dvorano, v kateri so zborovali sindikalisti ter aretirala sedemnjast članov. Baje imajo na vesti več bombnih atentatov.

VELIKA STAVKA NATAKARJEV V NAPOLJU.

Napolj, Italija, 3. oktobra. — Pred štirimi dnevi so po nekaterih tukajšnjih restavracijah zastavkali natakarji. Stavka se je sedaj razširila in se lahko reče, da stavkajo razen malih izjem vsi. Zahtevajo višje plače in skrajšanje delovnega časa.

GENERAL WU JE POBEGNIL IZ TIENTSINA.

Peking, Kitajsko, 3. novembra. Bivši vrhovni poveljnik pekinške armade, general Wu Pei Fu je pobegnil v mesto Tangfu, ki je oddaljeno 30 milj od Tientsina.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — $15.40 2000 Din. — $30.60 5000 Din. — $76.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir ..... $ 9.90 500 lir $23.75
300 lir ..... $14.55 1000 lir $46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.
Za pošiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE $1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado ... $6.00	Za New York za celo leto ... $7.00
Za pol leta ... $3.00	Za pol leta ... $3.50
Za četrt leta ... $1.50	Za inozemstvo za celo leto ... $7.00
	Za pol leta ... $3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY

PREDSEDNIŠKE VOLITVE

Služba predsednika Združenih držav se v marsičem razlikuje od službe, ki jo opravljajo predsedniki pa drugih republikah.

Večkrat je že kdo zafrkljivo rekel, da je ameriški predsednik kralj v fraku. Ta označba pa ni popolna in se bolj tiče francoskega oziroma nemškega predsednika.

Francoski in nemški predsednik imata približno isto delo in isto odgovornost kot angleški kralj.

Angleški kralj pa samo kraljuje in ne vlada.

V Angliji, Franciji in Nemčiji vladajo ministrski predsedniki oziroma kabineti, kolikor časa jim pač puste narodni zastopniki vladati.

V Ameriki predsednik dejanski vlada.

Ustava Združenih držav mu sicer nekoliko krati absolutno vlado, kljub temu je pa njegova moč skoraj vseobsegajoča.

Ameriški kongres ne more odstavljati ministrov kot je to slučaj v evropskih parlamentih.

Ameriški predsednik lahko svojevoljno odstavi vsakega ministra in ko imenuje drugega na njegovo mesto, mora imeti edinole odobrenje senata.

Ameriški predsednik je vrhovni poveljnik armade in mornarice, on vodi vsa pogajanja s tujimi vladami in edinole pri sklepanju pogodb mora ž njim soglašati senat.

Ameriški predsednik lahko zavrže vsak zaključek kongresa. Zaključek je kljub njegovi zavrnitvi le tedaj uveljavljen, ako je ponovno sprejet z dvetretinsko večino.

Pomiloščevalna pravica predsednika je neomejena. Očetje naše republike so dali predsednikom izredne polnomoči.

Tekom let se je pa nekaj stvorilo, kar je velikega pomena za ameriško javno življenje.

Predsednik je namreč obenem tudi načelnik svoje stranke. Posledica tega je, da razpravlja o vseh važnejših vprašanjih z ostalimi voditelji stranke.

Tako ne bo naprimer predsednik storil nobenega sklepa v zunanji politiki ne da bi se prej posvetoval s člani svoje stranke, ki so zastopani v zunanjem odboru obeh zbornic.

Tej navadi se je izneveril le Woodrow Wilson. Če bi se bil posvetoval z voditelji svoje stranke, bi se Amerika najbrž nikdar ne vmešala v vojno, kajti resničnega navdušenja za vojno je bilo tekom njegove vlade le malo. Navdušenje so kapitalisti ustvarili na umeten način.

Vsledtega naj glasujejo volilci za tistega kandidata, o katerem so trdno prepričani, da bo skušal izpolniti vse vabljive obljube, katere je zadal pred volitvami.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Ker čitam razne slovenske liste oziroma glasila raznih jednot in zvez, se mi zdi primerno, da nekaj spregovorim. Precej dobro zasledujem agitacijo med društvi in glavnimi odborniki. Pomembna se mi zdi pri K. S. K. J. Posamezno članstvo ne pride dovolj vpoštev, pač pa glavni odbor z gl. predsednikom.

Predsednik se je podal pred kakimi šestimi meseci na agitacijo za pridobitev novih članov in članic v jednoto. Res, dobra ideja, ali ko malo bolj globoko pogledamo, ne vidimo nič.

V Glasilu se čita o slovesnem sprejemu, o navdušenem pozdravljanju, gostoljubnosti, o mizah krasno opremljenih, krasnih govorih, godbi, petju, igrah in banketih. Seveda, sramotno bi bilo za naselbino, da mu ne postreže. Čitamo govore: slavna duhovščina, duhovniki skupaj, katoliški tisk skupaj, branimo sveto vero, vera je v nevarnosti, itd. Tam na Lawndale in na Cortlandt je sovražnik, kateri nas hoče uničiti. Skupno na delo, da jih premagamo. Še je čas. Vsi glasujmo za resolucijo.

Tako vpitje je, ko misijonarijo po naselbinah in kljub temu ni sadu. Narod je sit njih neumnosti, a posluša jih lahko. Ideja, katero imajo ti gospodje, je vsa druga. Ker so že umazani, se hočejo prati potom glasila. Ti gospodje so že marsikaj slabega naredili v naselbinah, posebno če pogledamo leta nazaj.

Kakor že rečeno, agitacija je povsem umestna za pridobivanje članstva v Jednoto, ako je stvarna. Nekako po novem letu je bil hud boj za centralizacijo, bolniške podpore. Vsi noter, prost pristop itd. Na videz je bil še precej dober uspeh. Ko so začeli gl. odborniki romati iz naselbine v naselbino in so predavali svojo kunštnost, nisem slišal ali čital v nobeni številki, da bi kdo agitiral za pristop v centralno bolniško podporo.

Edinole v centralni podpori bi bil obstoj Jednoti zagotovljen. Tako smo pa le polovičarji in bodemo, dokler bo članstvo volilo take delegate in dokler bodo izvoljeni na odgovorna mesta možje, katerim ni mar Jednota oziroma članstvo. V glasilu Jednote se porabi večina prostora za tiste neslance spise. Kaj članstvo briga, kod se ministri vozijo, kaj jedo in pijo. Glasilo plačujemo, da bi pisalo v korist članstva in vzpodbujo, ne pa neumne potovalne cerimonije in prepire. Včasih vidim, ko piše, da glasilo brani čast Jednoti. Dobro, kdo jo je pa vzel? Nihče ne, po mojem mnenju. Vi se sami branite in perete na stroške članstva.

Jednota ni napadana ne od rdečih in ne črnih, če pa vi katero slišite, je dobro, da javnost ve. Onim pa, kateri vpijejo, da vera peša, naj bo povedano: Bodite pravični in pošteni, delujte pa nauku Kristovem, pa bo O. K. Dokler pa boste delali privatne businese in vero izkoriščali v vaše trgovske namene, zraven pa še narod skubli, bo pešal vaš obstoj. Vera bo ostala v srcu katoličana kakor mora biti, vi boste pa nekega lepega dne pobrali šila in kopita pa Good bye.

Še pridem! Pozdravljeni!

Kritik.

Walsenburg, Colo.

Mr. Louis Kapino se je vrnila iz bolnišnice ter stanuje pri družini Mrs. Drnovšek. Istotako se je vrnil iz bolnišnice Mr. Louis Gradišar. Z delom gre boljše. Delavci delajo po tri do pet dni na teden.

Pozdrav!

Poročevalec.

Claytonia, Pa.

Prosim malo prostora v Glas Naroda. Ker že dolgo časa ni bilo nobenega dopisa iz naše naselbine, se hočem jaz malo oglasiti o naših delavskih razmerah.

Čitam dopise, da se bolj pomalem dela po drugih naselbinah. Tukaj se dela s polno paro in tudi delo se lahko dobi. Sedaj so tukaj štiri majne in vse dobro napredujejo. Za plin se nam tukaj ni treba bati; imamo odprte svetilke. Majne niso preveč mokre. Strop je dober, premog je visok do tri čevlje in tudi dobro se zasluži.

Tukaj je precejšnje število slovenskih družin, ni pa veliko samcev. Vse dobro napredujejo, tako da drug drugemu veselje dajejo. Vsak se je preskrbel za kak vesel literček dobre naturne zimske pijače.

Tukaj je tudi precejšnje število slovenskih farmerjev. Želim, da bi se jih še kaj naselilo.

S pozdravom

Frank Kastelic.

MORILČEV OČE ZAPUSTIL TRI MILIJONE.

Chicago, Ill., 31. oktobra. — Albert Loeb, oče Richarda Loeba, enega morilcev mladega Franksa, ki je umrl pretekli pondeljek, je zapustil celo svoje premoženje, katero se ceni v testamentu na tri milijone dolarjev, svoji ženi, Mrs. Ana Loeb.

Dne 4. novembra 1918 sestavljeni in podpisani testament ne omenja nikakih otrok, z izjemo Allana, ki je imenovan izvršiteljem testamenta.

'GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

Poslušajte dragi rojaki!

"Ko sem prišel v Ameriko ter se izkrcal v New Yorku, me je stric odvedel domov. Tam mi je dal kaditi **HELMARS**. Ne morem pozabiti prvega vtisa **HELMARS**. Vedno me spremljajo in vedno jih kadim ter se jih nikdar ne naveličam."

To bi bil tudi vaš vtis, če bi hoteli kaditi **HELMAR** turške cigarete, kajti **HELMARS** vsebujejo turški tobak, ki je priznan po vsem svetu kot najboljši in najdražji tobak za cigarete.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

Anargyros — Izdelovalci prvovrstnih turških in egipčanskih cigaret na svetu.

BOXES of 10 or 20

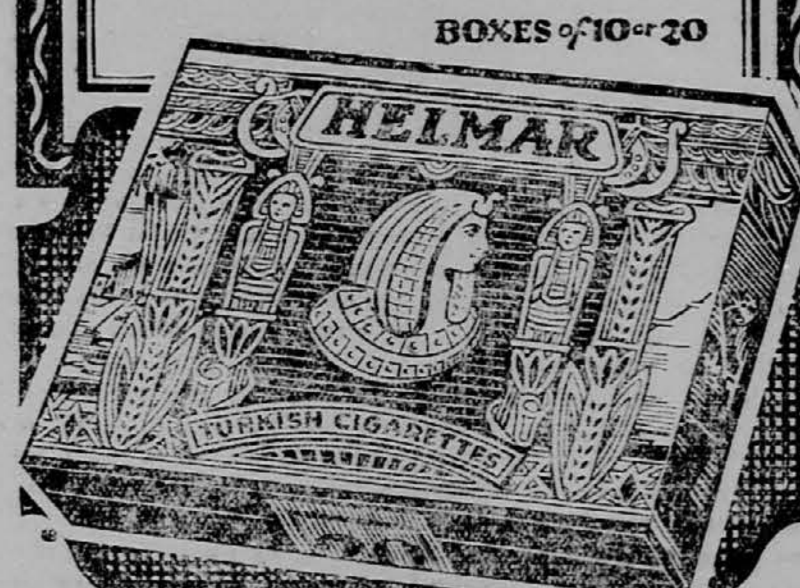

Peter Zgaga

Stara in priznana resnica je: čimveč ima človek, temveč si želi.

Edina izjema je najbrže zakonski mož, kateremu je žena trikrat zaporedoma porodila dvojčke.

★

Lahko, neizmerno lahko je sovražiti ljudi.

Veliko težje je ljudi spoznavati.

Najtežje je pa ljubiti ljudi, katere človek natančno pozna.

★

Rojak je snubil hčerko, bogate družine. Priden in delaven fant je bil, imel je pa veliko napako, namreč, da je rad, strašno rad pil.

Prišel je snubit, ko ni bilo hčerke doma.

Njena mati se je dolgo časa pogovarjala ž njim in vedno bolj ji je ugajal.

Končno se je pripravila na zadnje vprašanje.

— Vse bi bilo dobro, — je rekla, — toda ljudje pravijo, da pijete. Ali res pijete?

— Hvala Vam za vprašanje, — je odvrnil rojak ter s težavo požrl slino. Kar prinesite, če imate kaj.

★

Iz Chicage mi poročajo:

Pater Koverta je šel k fotografu ter mu je rekel: — Fotografirajte me, takega kot sem v resnici.

Postavil se je k steni, stlačil roke v žep ter se malomarno naslonil na hrbtišče velikega naslonjača.

Fotograf ga je opozoril: — Držite se čisto naravno, prečastiti.

— Saj se, — je odvrnil Koverta.

— Ne. Denite roke iz svojih žepov. To ni naravno, če imate roke v svojih žepih.

Koverta ga je razumel ter takoj segel v žep suknje, ki je visela na steni.

★

Nadalje mi poročajo iz Chicage, da je Koverta ves razburjen srečal dragega rojaka.

Za božjo voljo — je tarnal — sto dolarjev potrebuje naša cerkev, pa ne vem, kam bi se obrnil.

— To je dobro, da ne veste, kam bi se obrnili, — je odvrnil rojak, — sem se že bal, da se boste name.

★

Bivši ruski veliki knez Ciril se je proglasil za ruskega carja.

To je lahko storil.

Toda prokleto naglas se bo moral proglasiti, predno ga bo slišal stopetdeset milijonski narod.

★

Med zakonom in zaroko je velika razlika.

Ko je deklica zaročena, jo skoraj vsak večer obišče zaročenec in sedi pri nji pozno v noč, včasih do dveh ali treh zjutraj.

Sčasoma se ga že naveliča in komaj čaka, da bi bila ura dve in da bi odšel.

Ko se pa enkrat ž njim poroči, se po par mesecih vse preobrne.

Ponavadi ga mora čakati do dveh ali do treh zjutraj, da pride domov.

★

Še štiri tedne je do Zahvalnega dne.

Od Novega leta pa dosedaj so nam zatrjevali, da bodo purani jako poceni.

V teh štirih tednih se bomo pa prepričali, da ni tako.

★

Te dni je dospela v newyorško pristanišče velika pošiljatev žganja. Vsega skupaj je nad tristo zabojev.

Pošiljatev je namenjena angleškemu, argentinskemu in španskemu poslaniku v Washingtonu.

Od New Yorka do Washingtona bodo spremljali žganje ameriški mornariški vojaki.

Brez dvoma bodo imeli španski, angleški in argentinski poslaniki te dni precej ameriških gostov.

Pri kozarcu dobre kapljice se bodo vsi skupaj navduševali za svobodno Ameriko.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave, East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg, 600 Grant Street & Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Gladovni štrajk invalidov na Brestovcu

postaja vedno bolj obupen in porazen za sporazumaško vlado, ki je s svojim ravnanjem natirala vojne invalide v zdravilišču Brestovec k poslednjemu sredstvu. Prejšnje vlade koalicije so vedno našle dovolj kredita za elementarne potrebe invalidov na Brestovcu, sedanji socijalni minister pa se ne gane. Barake so polomljene, mraz pritiska, invalidi pa brez obutja in oblek. Invalidi zahtevajo popolno zimsko obleko, izboljšanje hrane, popravilo barak, dopuste in namestitev reduciranih invalidov. Štrajk traja že peti dan, oblasti pa se ne ganejo, četudi invalidi omedlevajo. Štrajka jih 80. Te dni so posdali maršalatu dvora primerno brzojavko in pričakuje se iz Beograda posebna komisija ministrstva za socijalno politiko.

Za sedem debel ubili gozdarja.

Na hribu "Osuj" pri Hreljinu v hrvatskem Primorju je našel te dni gozdar Vrinjanin svojega tovariša J. Mičetiča mrtvega, privezanega za neko deblo s puško v roki. V bližini nesrečnega gozdarja je bilo posekanih sedem velikih bukev, iz česar se je dalo sklepati, da je bilo več lesnih tatov, katere je umorjeni Mičetič zasačil pri tatvini Da se rešijo sodnega postopanja, so tatovi s sekiro ubili gozdarja.

Tragična usoda.

Milan Goetz, bivši aktivni kapitan, sedaj graščak v Pitomači na Hrvatskem, je na tragičen način ponesrečil. Vračajoč se z lova, je na graščinskem dvorišču s svojo puško odrinil kravo. Pri tem se je nabasana puška sprožila in ves naboj je Goetza zadel v prsa. Graščak je bil takoj mrtev.

Zaradi knjige v smrt.

V Pirotu je dijak 2. gimnazijalnega razreda Čedomir Pošič izvršil samomor, ker mu starši niso hoteli dati 20 dinarjev za knjige. Mladi dijak se je vrgel od vlak ter je ostal na mestu mrtev.

Pašičeva bolezen

navzlic njegovemu udejstvovanju v političnem toku zadnjih dni ni malenkostna. O njegovem stanju navaja "Politika" sledeče informacije. Pašič je oni dan v radikalnem klubu dobil pravi sinkopatični napad. Naval krvi je bil močan, radi česar je tudi natopila kratka nezavest. Takoj zatem je Pašič o nasvetu zdravnikov legel v posteljo. 22. oktobra so ga preiskali zdravniki dr. Nikolajevič, dr. Simonovič in dr. Kojen. Po posvetovanju so ugotovili, da je naval krvi še vedno močan ter so mu takoj začeli puščati kri, katere so mu odvzeli 200 gramov. Zdravniki so mnenja, da je opasnost novega krvnega bruhanja preprečena. Navzlic temu pa mora Pašič še tri dni ostati v postelji in opustiti vsak napor.

Prva ženska šolska nadzornica

ki je bila po prevratku imenovana v državi, Savka Radičevičeva v Beogradu, je upokojena. Ob tej priliki ji je priredila organizacija učiteljic in otroških vrtnaric v hotelu "Slavija" banket. Gospa Radičevičeva je dobro znana tudi med slovenskim, osobito ženskim učiteljstvom.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vloške na

"Special Interest Account"

4% OBRESTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Od kdaj in do kdaj bo živel človek?

Bajka, da živi človeštvo šele kakšnih 4000 let na zemlji, je že zdavnaj ovržena.

Človeštvo je mnogo, mnogo starejše. Koliko je pa prav za prav staro, to se doslej še ni moglo prav zanesljivo dognati. Iz znanstvenega materijala, ki je učenjakom na razpolago, se da ugotoviti le to, da je prvi človek stopai po naši zemlji v dobi, od katere je poteklo najmanj 250.000 let, so pa tudi znanstveniki, ki trde, da je od takrat poteklo že 475.000 let in da je človeštvo že toliko staro! Najstarejša naša zgodovinska vrednost o človeštvu pa niti ne sega deset tisoč let nazaj.

Najbolj ugledni antropologi so s trudom in ostroumnim raziskovanjem poskušali razpršiti naše neznanje o prvih dobah človeškega življenja. Rekonstruirali so zgodovino prvega človeštva s raznih prilikah pri izkopavanju. Znane so najdbe neandertalskega človeka in krapinskega človeka, in v letu 1907. so našli kosti pračloveka pri vasi Mauer v Nemčiji. Pri rekonstrukciji teh okostij ali delov okostij se je pokazalo da so prvi ljudje bili le neprimerno bolj robustni in manje razviti, kakor sedanja rasa.

Druge najdbe so nam pokazala stara orodja, kamenito orožje itd. Za Jugoslavijo vemo, da je pračlovek v njej prebival po savskih dolinah, za Italijo, da se je pračlovek naselil v njenih centralnih pokrajinah, kjer ni bilo vulkanov. Pračlovek se je pokrival z kožo in krznom živali, se preživljal s lovom in tudi sadeži zemlje, katere pa še ni znal obdelovati. Iskal je svoj živež in se zato često selil plemena pa, ki se iz katerega-koli vzroka niso mogla seliti, so bila prisiljena k uživanju človeškega mesa. Sila kola lomi, in tudi v sedanji dobi se je videlo, da kultura in civilizacija ne odstrašita pred človeškim mesom človeka, ki gleda gladu in smrti v oči.

Pozneje se je človek naučil, da si pripravi stanovanje, da obdeluje zemljo, prva selišča si je po možnosti stavil bodisi v zemeljskih jamah, v dolinah, na kraškem ozemlju, ali pa na kolih nad vodno gladino. Pozneje se je človek naučil izdelovati razna orodja, obdelovati železo, pričel je prirodi gospodovati. Toda ta razvoj je trajal neizmerno dolgo.

Takšen je bil človek od včeraj Kakšen pa bo oni od jutri?

Mars je bil leto zopet enkrat "blizu" naše zemlje, samo nekaj sto milijonov metrov oddaljen, in že zopet se je pojavilo vprašanje da li se na njem ali morda na kakšnem drugem planetu nahajajo ljudje, ali drugačna živa bitja in da li nam bo mogoče ztupiti z njimi v stik? Na našem planetu pred petstotisoč leti še ni bilo ljudi. Ia če se vprašamo, ali bodo ljudje še čez petstotisoč let na njem, smemo morda odgovoriti, da jih več ne bo. V teku stotisočev let se bodo pogoji življenja na zemlji še bolj izpreminjali, kakor doslej, in da se zemlja izpreminja, vemo. Vemo tudi, da se izpreminjajo drugi planeti. Ko je zemlja še bila premlada, na njej življenje še ni bilo mogoče. Človek bo izginil z njene površja, nemogoče pa je reči kdaj.

Ko ne bo več življenja na zemlji, bo ona še vedno krožila okrog solnca, kakor kroži sedaj mesec okrog zemlje in njo okrog solnca Toda mesec, luna je mrtev svet izumrl. Ko se zemlja postara bo tudi z nje izginil zrak in voda.

Kakšen bo človek bodočnosti? Na to vprašanje nam skuša odgovarjati angleški astrolog dr. Harry Whonder, ki nam slika, kakšen bo človek bodočnosti, ne one čez tri ali pesto let, marveč one čez stotisoč ali morda dvestotisoč let. Učenjak je rekonstruiral po podatkih in materijalu, pristopnem današnji znanosti, pračloveka in vse njegove razvojne faze, ki jih moremo opazovati na najdenih ostankih. Prvi pračlovek ima nizko čelo, ali ga sploh nima. Lobanja je opičja, nos skoraj ni izražen, nadočne kosti so krepke in robustne, gobec živalski. Možgani niso razviti, lobanja je majhna, ozka, ploščnata. Ta karakteristika se menja v nadaljnih dobah vedno bolj, dokler ne pridemo do današnjega tipa, obratnega napram prvemu. Moderni človek ima lobanjo, pri kateri je najbolj poudarjeno čelo ter vsa zgornja polovica, čeljusti pa so slabotne in podrejene. Kaj pa čez stotisoč let?

Takrat, pravi Whonder, bo človeka karakterizirala velika možganska sila in možgani bodo počivali v lobanji, ki bo dvakrat večja, kakor je lobanja sedanjega človeka. Ti ogromni možgani bodo omogočali, da bo človek mislil in koordiniral največje in najtežavnejše probleme in z najmajšnim miselnim naporom prodiral v najglobja filozofska, znanstvena in druga razmišljanja ter našel resnico, ki jih danes niti ne slutimo. Takrat bo človek šele zares gospodar stvarstva ter mu bodo znane tajnosti, ki jih današnji človek niti izdaleka ne zna razkriti.

Kakor možgane, bo imel bodoči človek tudi izredno razvita pljuča, povsem brez uporabe in zato docela nerazvite pa bodo noge in roke, ki bodo zato suhljate, slabotne, tako da bodo ljudje za zunaj bolj podobni "suhi južni", znanemu pajku z velikim trupom in ogromno glavo ter z dolgimi "prekljami." Zemlje bodoči človek ne bo obdeloval z današnjem zmislu. Ker bo tako učen, da bo znal iz nje direktno in brez današnjega obdelovanja dobiti, kar potrebuje. Pač pa jo bo morda obdeloval s kemijo, ki bo sploh čisto drugačna, kakor je danes in ki bo glavna in temeljna človeška znanost, oziroma je že danes. Ker bo takrat tudi kemija rešila problem prehrane, bo tudi želodec mnogo manjši, kakor pri današnjem človeku, jetra, čreva, in seveda goltanec ne bo tako širok, zobje in čeljust slabotne, vse to pod ogromnim svodom hipertrofične lobanje.

Isti znanstvenik misli, da bo človek bodočnosti takrat že znal telepatično prenašati svoje misli drug do drugega, tako da ne bo treba niti govoriti. Samo pogledali se bodo in se bodo že razumeli, ker sploh ne bo treba glasno misliti. Zato bodo ljudje pošteni, ker bodo drugi drugega poznali in umpariji ne bo mogoče nitimisliti . . .

Whonder trdi dalje, da se človeško življenje v civilizaciji vedno bolj krajša, tako da bo človek bodočnosti živel jedva po 40 let . . vendar se zdi, da se vsaj v tej stvari moti. Pač pa je mogoče, da bo človek dotlej res spoznal tajnost atomske energije in da ne bo potreboval več niti premoga niti vodnih sil za proizvajanje elektrike, in morda bo spoznal tudi tajnost, iz katere izvira moč radija, ali toplota, ali svetloba. Morda si bo res dotlej mnogo bolj podvrgel prirodo, kakor doslej, ali jo pa vsaj spoznal.

Ne morda! Za gotovo bo čez stotisoč let povsem izpremenjen, ko bo deležen razmeroma tistega napredka znanosti, kakor v zadnjih stoletjih. S svojo ogromno prirodno energijo, s katero bo razpolagal, bo morda človek bodočnosti mogel prekopati tunel iz Evrope do Amerike, če bo to sploh potrebno, kajti gotovo je, da bo ves svet prepregel s prometimi sredstvi, o kakršnih sem nam danes niti ne more sanjati.

Treh reči pa takrat najbrž ali gotovo več ne bo, namreč— norije, politike in vojne. Te tri reči spadajo nekakd skupaj. Tudi ne bo takrat več narodov ali jezikov, vse človeško bo govorilo en sam jezik, v ene msamem jeziku bo mislilo, pač pa se bo delilo še na razne rase, toda morda le na tri, štiri . . .

Razmišljanje o takšnih možnostih zavaja v brezobličnost. Saj si niti izdaleka ne moremo predstavljati, kakšno bo človeštvo čez tisoč let. Še za tisoč let nazaj si ob roki prav točnih zgodovinskih podatkov le iztežka ustvarimo sliko duševnega življenja one dobe. Kaj šele o ustanovah in razmerah čez stotisoč let, ko bo toliko novega, nam neznanega že uresničeno, da je beseda prevrat preneznatna.

ZASTONJ

VSI TI KRASNI DAROVI
IN HIŠNE POTREBŠČINE
za labelne

Star in Magnolia Mleka

Vsaka gospodinja potrebuje sladkor in mleko pri svoji dnevni kuhi jedil za svojo družino, in vsaka gospodinja bi rada dala članom svoje družine darove za božične praznike, kot so naprimer igrače, pipa, ura, zapestnica, manšetni gumbi, zapisnik itd. Najbrže želi tudi par novih loncev, ponev, posode, steklene posode in drugih koristnih gospodinjskih potrebščin, da razjasni svoj dom za božične praznike. Začnite danes hraniti labelne za božične praznike. Gospodinje, ki kupujejo naše vrste kondenziranega mleka, kot so tukaj oglaševane, dobe lahko vsa ta dragocena darila povsem brezplačno s tem, da hranijo labelne z naših kan.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga odnesti v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ali ga pa pošljite nam, in dobili boste ilustrirani Premijski seznam in Posebno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelnov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta od odjemalca s 40 ali več labelni. Vsaka naša Premijska Trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labelni s teh kan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labelne in Posebno Premijsko Karto, jih pošljite Borden Premium Company, 44 Hudson Street, New York City, zaeno s številko darila označenega v ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street near Duane Street
434 West 42nd Street near Ninth Ave
1427 Third Avenue near 80th Street
61 East 125th Street near Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue near 150th Street, Bronx

BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue near 4th Avenue
2 Sumner Avenue near Broadway

LONG ISLAND CITY, N. Y.
44 Jackson Avenue near 4th Street

JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street near Newark Avenue
584 Summit Avenue near Newark Avenue

Prijazno vas vabimo, da obiščete katerikoli našo trgovino, če imate labelne ali ne, da si ogledate veliko in privlačno izbero koristnih in ornamentalnih daril, katere lahko dobite povsem brezplačno s svojimi labelni.

"Hranite labelne za dragocena darila za božične praznike."

KUPON
Borden's Premium Co., Inc. 44 Hudson St., N. Y.
November 4, 1924
Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izza zgornjega dne za Posebno Premijsko Karto.
IME .... No. 1
NASLOV .... (Slovenian)

Delovanje bakterijev v zemlji.

Na gnojišču nerado vidimo trohnobo, ker izgubimo z njo veliko hranilnih snovi iz gnoja, pač pa pospešujemo gnilobo s tem, da držimo gnoj vlažen, ga dobro stlačimo, varujemo pred solnčnimi žarki in pred izpiranjem po dežju ter s tem preprečimo dohod zraka in prehitro razkrajanje. Pri takem pravilnem ravnanju s hlevskim gnojem se njegova vrednost povečuje, zakaj snovi v njem se razkrajajo polagoma v rastlinsko hrano in se le malo izgube.

Če tako dobro odhranjen hlevski gnoj izvozimo na njivo in ga pokrijemo, kaj se zgodi z njim v zemlji? Tudi v naši kulturni zemlji se nahaja polno bakterijev iz raznih drobnih glivic, ki so pohlepne po organski (rastlinski in živalski) hrani. Vsa ta bitja se združijo v bakteriji, ki so s hlevskim gnojem prišli na polje, se vržejo na novodospele snovi in začnejo s svojim čez vse koristnim delom razkrajevanja. Ker je pa v sveže izorani in pognojeni zemlji dovolj zraka, prevladuje v njej tisto razkrojevanje, ki smo ga v prejšnjem članku popisali pod imenom 'trohnoba.' Kakor ne maramo na gnojišču te vrste razkrojevanja, tako radi ga vidimi na polju oziroma v zemlji.

Kakšen je učinek trohnobe gnoja v zemlji? Pod vplivom raznih snovi in novih bitij, ki so v zemlji, je razkrojitev hlevskega gnoja takoj drugačna in sicer ugodnejša nego na gnojišču. Hranilne snovi, ki tičijo v hlevskem gnoju, izgubijo zadnjo medsebojno vez, ki ovira dostop do korenim, in postanejo proste tako, da jih korenine lahko raztopijo in vsrkajo. Zemlja se pri tem razpadanju, povzročenem po navedenih bakterijah ogreva, kar je važno tudi za kalitev semenja. Pri tem razpadanju organskih snovi se razvijajo v zemlji plini, ki imajo tudi svojo nalogo. Amonijak (dušik) se ne razgubi v zrak, kakor pri gnoju na prostem, ampak njega vsrkavajo zemeljski delci ter ga hranijo za poznejšo uporabo ali se pa spreminja v solitrovo kislino ter pride takoj koreninam v prid. Drugi plini, posebno ogljikov dvokis (ogljikova kislina), se skušajo oprostiti iz ozkih zemeljskih špranj ter silijo na dan. Pri tem vzdigujejo in rahljajo zemljo, ki dobi v notranjost razpoke, luknje, votline; in če se gre čez tako pravilno obdelano polje, se čuti, kako je zemlja rahla, prožna.

Kakor že omenjeno, nastane pri trohnobi gnoja tudi ogljikov dvokis in sicer v precejšnjih množinah. Ogljikov dvokis je pa eno najvažnejših rastlinskih hranil, ki pa ne prihaja v rastlino potom korenim, ampak potom zelenega listja, kjer se izpreminja v škrob. Iz zemlje prihajajoč ogljikov dvokis pa izrabljajo zlasti okopavine predvsem s svojimi tik čez zemljo široko razgrnjenimi listi (pesa, krompir, repa in dr.) ter ga s pomočjo solnčnih žarkov pretvarjajo v škrob in v nadaljnem v sladkor. In gnojenje s hlevskim gnojem vprav pri okopavinah v splošnem boljše učinkuje nego gnojenje s samimi umetnimi gnojili, ki ne tvorijo ogljikovega dvokisa.

S tem bi bilo dovolj jasno razloženo delovanje hlevskega gnoja pa tudi podana načela, kako se ima ravnati z njim, če naj nudi največje koristi našim rastlinam. Dobro obranjen hlevski gnoj daje rastlinam najvažnejše hranilne snovi: dušik, fosforovo kislino in kalij, pa tudi apno in ogljikov dvokis v plinasti obliki; dalje on segreva, rahlja in obdeluje s pomočjo bakterijev zemljo, da dobi tisto stanje, ki je za rašč rastlin najugodnejše.

Pravilno ravnamo s hlevskim gnojem sledeče: Na pustimo ga dobro časa v hlevu, ampak ga po možnosti trikrat na dan spravljamo na gnojišče. Tu ga dobro stlačimo in poteptamo, da ne pride preveč zraka do njega; pred solncem ga obvarujemo, če ga pokrijeme z vejevjem ali še boljše s streho, ali pa postavimo gnojišče v senco dreves. V nekaterih krajih imajo celo popolnoma pokrita gojišča, da ne more priti do gnoja niti solnce niti dež. Gnojnico odpeljemo v gnojnične jame in z njo škropimo gnoj, če se preveč suši. Ko je gnoj goden, ga zvozimo na njivo, ga razložimo v male kupčke raztrosimo in podorjemo.

Narod Mari.

Turško-tatarski narod Čeremisov, ki šteje čez en miljon ljudi v severni in srednji Rusiji, je naznanil sovjetski vladi, da izstopi iz pravoslavne cerkve ter se povrne poganski veri svojih očetov. Zdaj bo narod Mari (kakor se zovejo Čeremisani) zopet molil svojega boga Jumo in mu prinašal krvave žrtve: konje, ovce, kokoši. Čeremisko verstvo je dokaj mračno, ker stanuje dobri Juma v "tretjem nadstropju" in se malo briga za človeštvo. To pa izrabljajo številne Ovde, zlokobna ženska bitja, poraščena z dlako po vsem životu, z nazaj obrnjenimi nogami in nagajajo ljudem. Človek ali konj, ki ga dobijo Ovde, je izgubljen, ker ga zgačkajo do smrti. Edina rešitev konj, katere jašejo na pašo Ovde, je mazanje s smolo. Ovde namreč ne smejo izgubiti niti enega lasu.

Drugače pa je čeremiško ljudstvo simpatično, trezno in tudi snažno. Ženska, ki ne zna presti, šivati, vezti, se ne more omožiti. Bela obleka naroda Mari je iz domačega lanenega in konopnenega platna z lepimi vezanimi okraski. Lesene visoke hiše so tudi bogato okrašene z rezbarijo na oknih, strehah in vratih. Čudenja vreden je zgodovinski spomin Čeremisov. Ljudstvo se natančno spominja, da je prišlo v sedanje kraje pred 1000 leti. Čeremiski kažejo gomile svojih junakov in prepevajo o njih dolge pesmi, katere spremlja godba na meh. Narodna trobenta iz kravljega roga ima čuden divji zvok. To spoštovanje starega izročila temelji seveda na nepismenosti ljudstva. Čeremisi nimajo niti abecede in beležejo ter računajo s "tamogi", nekakimi klinastimi znaki. Ko je predstavljala pred vojsko Sv. Sinoda Evangelij na ta jezik, je morala napisati, da "ni videl Adam Boga, ko je pojedel jaboko, ker se je Bog skril za drevo." V izvirniku stoji, "ker je Bog neviden," a čeremiski jezik nima sploh izraza za nevidljivost.

Boljše je razžaliti 10 milijonov modrijanov kot enega tepca. Modrijan odpusti, bedak pa nikdar.

ALI VESTE, —

da jugoslovanska postava prepoveduje duhovnom propagirati v cerkvi politiko? Ali veste, da navadne cigarete vsebujejo navaden tobak, dočim vsebujejo Helmar turške cigarete 100% čisti turški tobak. Z veseljem boste začeli kaditi turške.

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjo.

NAVODILO St. 26.

Kuharski recept.

Vsaka hišna gospodinja bi morala znati speči dober kek. Nasledrji recept je odvisen od tega, kako se ga izvrši, da se mu da primeren okus. Našli boste, da bo postal ta recept priljubljen v vaši hiši, kakorhitro ga boste enkrat preiskusili.

TART IZ MANDELJEV

- ½ čaše evaporiranega mleka
- 1/3 čaše cracker moke ali fino zdrobljenih ali presejanih koščkov crackerjev.
- 2 žlici dvigalnega praška
- ½ čaše zdrobljenih mandeljev
- 2 kosa čokolade
- 1 čaša granuliranega sladkorja
- ½ čajne žlice zdrobljenih cloves
- ½ čajne žlice zdrobljenega cimeta
- 3 rmenjake
- 3 beljake.

Zmešajte cracker moko z dvigalnim praškom ter mandelji. Dodajte čokolado, sladkor in drugo ter vlijte dobro stepene rmenjake. Vlijte evaporirano mleko ter dodajte konečno sneg iz stepenih beljakov. Spravite mešanico v dobro namazano, podolgasto pecilno posodo ter položite na dnu pooljan papir. Pecite približno pet in dvajset minut v zmerno vroči peči. Servirajte pri prosto kot kek ali pokrijte s čokoladnim ledom. Lahko tudi servirate kot puding, z dodatkom evaporiranega in stepenega oslajenega mleka ter z začimbo vanilje in cimeta.

Kuhinjski nasveti

Kadar delate meringue paje, dodajte ¼ žlice dvigalnega praška, da preprečite, da bi padel Meringue preko skorje.

Kadar kuhate marelice, jim dodajte malo sode. Na ta način vam ne bo treba dodati dosti sladkorja, da jih napravite sladke.

Štiri čaše moke so slične enemu funtu.

Da se prepreči pretakanje soka v peč, kadar se peče sadne paje, zmešajte veliko žlico koruznega zdroba s sadjem, potem ko ste mu dodali sladkorja. To bo zgostilo sok ter preprečilo pretakanje.

Če hočete očistiti posodo iz aluminija, v kateri se je prijela hrana, se poslužite pine za obešanje obleke, s katero lahko odstranite prižgano jed. Lesena pina ne bo opraskala aluminija.

Domača sredstva.

Če hočete očistiti bela zagrinjala na oknih, napravljena iz bombaževine, dodajte boraksa v škrobu, da bo postalo zagrinjalo bolj trdo, nakar ga zlikajte. Če je zagrinjalo barvano, se poslužite dobrega belega šelaka. V bližnji prodajalni barv vam bodo dali pravo vrsto šelaka. Vrvi na vaših oknih bodo trajale dosti daljše, če jih prevlečete enkrat na mesec s salom. Na ta način ne bo le vrv daljše časa držala, temveč boste tudi lažje odpirali okna. Na poslužite se nobene maščobe, ki vsebuje sol, kajti sol prežre vrv.

Kadar razmišljate o nakupu srebrnine za dom, jo razdelite na dva dela, na ploščnato srebrnino in srebrne okraske. Kadar čistite srebrnino, očistite vso ob istem času, a okrasno srebrnino lahko osnažite od časa do časa.

Če namažete navadni oljnati papir z enakimi deli varniša in sirupa, dobite nestrupen mušji papir.

Nasveti glede lepote.

Žuljave noge je mogoče ozdraviti na različne načine. Ker pa je unča preprečenja boljša kot pa funt zdravljenja, se morate prepričati, da se čevlji, katere nosite, primerno prilegajo vašim nogam. Najboljše domače sredstvo za omehčanje žuljev je namočiti noge za petnajst minut vsaki dan v vroči vodi, v kateri ste stopili dve čajni žlici dvigalnega praška. Obrišite jih dobro z robato ogrtačo. Nato jih drgnite z gobnim kamenom, dokler ne pridete do mehkih delov. Poslužite se tudi malo cold creama, namazanega na pavolo. Zvečer morate ponoviti namakanje in drgnenje.

Osebno zdravje.

Vsaka oseba je dolžna sama sebi in občini, v kateri živi, da se ohrani v najboljšem mogočem telesnem stanju. Naša odgovornost se pričenja doma. Očistite hiše, dvorišča in ceste, a najbolj važno med vsemi je očistiti si telesa. Telesa morajo biti prosta ne le površnega blata, temveč tudi prosta bolezni. Eden najboljših načinov, kako ohraniti svoje zdravje, je preprečiti neprebavo ali indigestijo. To je mogoče doseči s pametno izbiro živil. Raznolika dijeta, — brez prevelike množine mesa ter z obilnim sadjem, sočivjem, žitom in mlekom, — ni splošno uveljavljena, a indigestija prevladuje vsepovsod. Lahko se ji izognete, če skrbno izberete živila, ki se prilegajo vašemu želodcu.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Varčne gospodinje uporabljajo Star & Magnolia Mleko za vso svojo kuhinjsko uporabo. Razentega da vsebuje najboljše mleko in sladkor, hranijo labelne ter dobivajo dragocena darila.

Bordenovo Evaporirano Mleko je najboljše nadomestilo za redno mleko ali smetano. Samo razredčite Bordenovo Evaporirano Mleko z enako količino vode in ga uporabljajte baš tako kot mleko v steklenicah

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

17. oktobra ob četrt na 10 dopoldne je umrl po daljšem bolehanju lekarnar Ubald Trnkóczy pl. Zaszkal, bivši dolgoletni predsednik Mestne hranilnice ljubljanske in obč. svetnik.

Pokojnik je bil rojen 17. julija 1856 v Stražnici na Moravskem. Njegova rodbina je bila slovaška in je imela svoj izvor v Dolnjem Kubinu pod Tatrami, kjer še danes žive njeni sorodniki. Po absolviranih študijah se je posvetil lekarniškemu poklicu, ki je njegovi rodbini, kakor se zdi, najbolj prijal, saj so si tudi vsi njegovi bratje izbrali isti poklic. Kot mlad lekarniški pripravnik je prišel že v decembru leta 1872 v Ljubljano. Naše mesto je bilo takrat še v nemških rokah. Velika je bila nevarnost za mladega Trnkóczyja, da se ponemči, zlasti ker je bil evangelijske vere ,kateri so pripadali v Ljubljani izključno Nemci, ki so bili v narodnem ozru najbolj zagrizeni. Toda Trnkóczy se je znal osvoboditi vseh škodljivih nemških vplivov in ohranil svoje slovansko prepričanje. Ko je prevzel lekarno, jo je vodil tako spretno, da je kmalu zaslovela po vsi Sloveniji, to tem bolj, ker je bila med tistimi redkimi v slovenskih krajih, katerih lastniki niso bili Nemci. Ko so Slovenci leta 1882 iztrgali Ljubljano iz nemških rok in je povsod vzklilo živahno narodno življenje, se je tudi Trnkóczy z vsem prepričanjem pridružil slovenskemu narodnemu pokretu in mu posvetil vse svoje sile. Slovak po rojstvu, je postal navdušen Slovenec, ki pa je obenem gorel za vse slovanske ideale, ki sta jih takrat zlasti propagirala Ivan Hribar in dr. Ivan Tavčar.

Skrivnostni dogodek pri Grškem.

Jakob Verdelj, posestnik v Vrbinski vasi, onkraj Save, ki spada pod občino Krško, je imel majhno posestvo. Ker je bil brez otrok, je najel tupatam kakega delavca za pomoč. Pred 14 dnevi je prišel k njemu neki tujec, ki ga je vzel v službo. Pomagal mu je pri delu, večinoma pa je pasel kravo. Tujec je kmalu po svojem prihodu pričel nagovarjati gospodarja, naj bi kupil še eno kravo, da bo imel on več posla z živino. Kaj je nameraval pravzaprav s tem, ni prav jasno. Dejstvo pa je, da je posestnik Verdelj prišel dne 11. oktobra v hranilnico in dvignil tamkaj 3000 Din.

Dne 15. oktobra je prišel Verdeljev hlapec v Krško in hotel tamkaj prodati kravo. Mesar mu je v renici izplačal na račun aro. Ker pa ga je kasneje drugi mesar opozoril, da se mu zdi jako čudno, da bi hlapec prodajal živino za gospodarja, je odšel kupec osebno na Verdeljev dom, da se informira o položaju. Prišedši tja, je našel doma samo hlapca. Vprašal ga je po gospodarju, češ, da bi se rad ž njim domenil glede kupčije. Hlapec mu je odgovoril, da gospodarja ni doma in da je odšel v Toplice. Mesar je nato zahteval povračilo are, ki jo je tudi dobil zadevo pa naznanil županu v Vidmu. Župan je odšel takoj na Verdeljev dom, kjer je našel vse zabito, na vratih pa napis: "Jaz sem junak iz Like in se nikogar ne bojim. Stari in stara sta odšla v Toplice in se ne vrneta več!" V domnevanju, da gre za kak zagonetni zločin, je župan naznanil zadevo sodniji. Sodna komisija, ki je odšla takoj na lice mesta, je v resnici našla na Verdeljevem domu krvave sledove. Verdelj in njegova žena sta bila, kakor se sodi, najbrže umorjena ter zapeljana potem v Savo. Hlapec je med tem izginil in ga sedaj orožništvo pridno zasleduje.

Umrli v Ljubljani.

Ferdinand Grobin, sprevodnik električne cestne železnice, 54 let. Pavel Marija Pollak, sin industrijalca, 2 dn. — Marija Kovačič, zasebnica, 69 let. — Ivana Oblak, tobačna delavka v p., 61 let. — Marija Grbenec, občinska uboga, 76 let.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna ... 1.—
Marija Varhinja:
v platno vezano ... .70
v usnje vezano ... 1.50
v fino usnje vezano ... 1.70
Rajski glasovi:
v platno vezano ... .70
v fino platno vezano ... 1.10
v usnje vezano ... 1.50
v fino usnje vezano ... 1.70
Skrbi za dušo:
v platno vezano ... .80
v usnje vezano ... 1.65
v fino usnje vezano ... 1.80
Sveta Ura:
fino v platno vezano, z debelimi črkami ... .90
v usnje vezano ... 1.60

ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
Child's Prayerbook:
v belo kost vezano ... 1.10
Key of Heaven:
v usnje vezano ... .70
Key of Heaven:
v najfinejše usnje vezano ... 1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:
v fino usnje vezano ... 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano ... 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano ... 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski:
broširano ... .30
Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern) ... 5.00
Angeljska služba ali nauk kako naj se k sv. maši streže .10
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano ... .35
Govedoreja .75
Domači zdravnik po Kneippu ... 1.25
Domači živinozdravnik ... 1.25
Gospodinjstvo ... 1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek ... 1.50
2. zvezek 1—2 snopič 1.80
Kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom 1.00
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano ... 1.00
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju ... .50
Katekizem (veliki) ... .40
Mlekarstvo s črticami za živinorejo .75
Nemško angleški tolmač ... .60
Največji spisovnik ljubavnih pisem .80
Nauk pomagati živini ... .60
Nasveti za hiše in dom, trd vez. ... 1.20
Naša zdravila ... .50
Nemško slovenski besednjak Wolf-Cigale, 2 knjigi trd. vez. ... 7.00
Nemščina brez učitelja —
1. del ... .30
2 del ... .30
Pravila za oliko ... .65
Psihične motnje na alkoholski podlagi ... .75
Praktični računar ali hitri računar .75
Praktični sadjar trd. vez. ... 3.00
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk ... .35
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar ... .80
Sadno vino ... .50
Slovensko-nemški besednjak Wolf-Peteršnik 2 knjigi ... 10.00
Sadje v gospodinjstvu ... .70
Slvensko-angleška slovnica, s slovarjem, trdo vezana ... 1.50
Slovenska slovnica za sredne šole, (Breznik) ... 1.—
Splošno knjigovodstvo, 1. in 2. del 1.25
Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar ... 1.00
Srbska začetnica za Slovence ... .40
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar ... .50
Slovenska narodna mladina ... 1.—
Spretna kuharica (Broširano) ... 1.10
(Trdo vezana) ... 1.45
Slovenska kuharica. Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezana ... 5.—
Umni čebelar ... 1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk, kako obdelovati in izboljšati polje .30
Vošilna knjižica ... .50
Veliki slovenski spisovnik raznih pisem. Trdo vezano ... 1.80
Veliki Vsevedež ... .80
Zdravilna zelišča ... .30
Zgodovina S. H. S., Melik
1. zvezek ... .45
2. zvezek 1. in 2. snopič ... .70
Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega života ... .75

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. — knjiga vsebuje 608 strani,v platno vezana ... 3.—
Andrej Hofer ... .50
Boy, roman trd. vez. ... .80
Baron Tegethof, zmagalec na morju .25
Beneška vedeževalka ... .35
Belgrajski biser ... .35
Bedakova izpoved ... 1.20
Beli rojaki, trdo vezano ... 1.00
Balkanska Turška vojska ... .80
Burska vojska ... .40
Bilke (Marija Kmetova) ... .25
Cvetke ... .25
Črni panter ... .65
Ciganova osveta ... .35
Čas je zlato ... 30
Cvetina Borograjska ... .50
Čarovnica starega gradu ... .25
Črna prst in Gregor, zabavna knjižica ... .60
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov ... .35
Doli z orožjem ... .50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško) ... .60
Dolga roka ... .60
Devica Orleanska ... .50
Duhovni boj ... .50
Dedek je pravil. Marinka in škrateljčki ... .40
Elizabeta ... .35
Fabijola ali crkev v Katakombah .. .45
Fran Baron Trenk ... .35
Filozofska zgodba ... .60
Fra Diavolo ... .50
Gozdovnik (2 zvezka) ... 1.20
Grešnik Lenard (Ivan Cankar) ... .75
Gočevski katekizem ... .25
Gruda umira ... .50
Golem, roman ... .70
Gentleman vlomilec, trdo vezano ... 1.20
Gadje gnjezdo, povest iz dni trpljenja in nad, trda vez. ... .75
broširana ... .50
Hadži Murat, trda vez. ... .80
Hči papeža, trda vez. ... 1.25
Hedvika ... .35
Humoreske, Groteske in Satire ... .60
Iz dobe punta in bojev ... .50
Iz zapeške globeli ... 1.50
Igralec, roman, spomini mladeniča .. .75
Iz modernega sveta, trda vez. ... 1.40
Jos. Jurčič, spisi:
Po Levcu zbrani spisi ... 1.00
Sosedov sin ... .40
4.zv. Za Cvet in sad, hči mestnega sodnika etc. ... .75
5. zv. Sosedov sin. Sin kmečkega cesarja itd. Broširano ... .75
Trdo vezano ... 1.00
6. zv. Dr. Zober, roman, Tugommer, tragedija v 5. dejanjih, broširano ... .75
Trdo vezano ... 1.00
Karmen, trdo vezano ... .40
Knjiga za tebe, (Gradnik), trd. vez. . .75
Skrivec, roman, trd. vez. ... .75
Kraljica mučenica, trd. vez. ... .80
Kazaki, povest iz Ruskega ... .70
Kresalo duhov ... .70
Kraljevič in berač ... .25
Ludovika Beozija ... .25
Ljubice Habsburžanov ... .40
Levstikovi zbrani spisi:
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač. ... .70
2. zv. Otročje igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač. ... .70
3. zv. Povesti in potopisi ... .70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave. ... .70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju ... .70

Ljudska knjižnica:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih Darovana, broš. ... .90
trdo vezana ... 1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinka povest ... .50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi ... .50
4. zv. Malo življenje ... .65
5. zv. Zadnja kmečka vojska ... .75
7. zv. Prihajač ... .60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ... .60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ... .60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ... .60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneneža, trdo vezano ... .60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brencelj) ... .60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja ... .60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih ... .60
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Broširano ... .75
Trdo vezano ... 1.00
Mimo življenja, trda vez. ... 1.—
Mimo življenja, broširano ... .80
Mlada ljubezen, trd. vez. ... 1.35
Mladih zanikernežov lastni životopis .75
Morski razbojnik, trd. vez. ... .90
Mrtvo mesto ... .70
Mrtvi Gostač ... .35
Materina črtev ... .80
Musolino ... .40
Mali Klatež ... .70
Mesija ... .30
Mirko Poštenjakovič ... .30
Marjetica ... .70
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško) ... 1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht) ... .25
Mati Božja na Blejskem jezeru ... .15
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino ... .25
Notarjev nos, humoreska ... .35
Narod ki izmira ... .40
Naša Ančka ... .35
Naša vas, I. del, 14 povesti ... .90
Naša Vas, II. del, 9 pov. ... .90
Nova Erotika, trd. vez. ... .70
Naša leta, trda vez. ... .65
Naša leta, broširano ... .45
Na Indijskih otokih ... .50
Naseljenci ... .30
Novele in črtice ... .90
Na Prerji ... .30
Nihilist ... .40
Narodne pripovedke za mladino:
3. zvezek ... 35
4. zvezek ... .40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka ... 1.50

Narodna biblioteka:

Svitoslav ... .35
Spisje ... .35
Krvna osveta ... .35
General Lavdon ... .70
Napoleon I. ... 1.—
Babica ... 1.20
Nesrečnica ... .70
V gorskem zakotju ... .35
Za kruhom ... .35
Žalost in veselje ... 1.—
Z ognjem in mečem ... 4.—
Grška Mitologija, 2 knjigi ... 1.40
Kranjske čebelice, poezije ... .35
Obiski. (Cankar). Broširano ... 1.—
Trdo vezano ... 1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .. .25
Ob tihih večerih, trda vez. ... .90
Odkritje Amerike ... .70
Petelinov Janez ... .90
Pesmi v prozi, trdo vez. ... .70
Prigodbe čebelice Maje trda vez... 1.00
Posvetilce. Rabindranath Tagore, vsebuje 5 povesti ... .40
Pasti in zanke. Kriminalni roman .. .35
Pariški zlatar ... .35
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem ... .50
Poslednji Mehikanec ... .30
Pravljice H. Majar ... .30
Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo ... .35
Pet za razpotjem. Trdo vezano ... 1.20
Požigalec ... .25
Praprečanove zgodbe ... .25
Patria, povesti iz irske junaške dobe .30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ... .25
Pet tednov v zrakoplovu. Trd. vez. 1.50
Pol litra vipavca ... .30
Poljub, povest iz gorskega življenja .40
Ptice selivke, trda vez. ... .75
Rablji, trda vez ... .75
Pred nevihto ... .35
Pravljice in pripovedke za mladino.
1zvezek ... .40
2. zvezek ... .40
Pegan in Lambergar ... .70
Revolucija na Portugalskem ... .30
Rinaldo Rinaldini ... .50
Robinzon ... .65
Slovenski šaljivec ... .40
Slovanska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti ... .60
Suneški invalid ... .35
Skozi širno Indijo ... .50
Sanjska knjiga, velika Arabska... 1.50
Sanjska knjiga, nova velika ... .90
Sanjska knjiga, srednja ... .35
Spomini jug. dobrovoljca 1914-1918, trda vez. ... 1.00
Spake, humoreske, trda vez ... .90
Spolna nevarnost ... .15
Strelec ... .30
Strahote vojne ... .50
Stezosledec ... .30
Sveta Genovefa ... .50
Sveta noč, zanimive pripovedke ... .30
Strup iz Judeje ... .75
Sisto Sesto, povest iz Abrucev ... .30
Sveta noč, ... .25
Štiri povesti: Nagla beseda; Tujčeva osveta; Gospod Grahar; List papirja ... .30
Stric Tomova koča ... .50
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman ... .80
Sveta Notburga ... .35
Spisi Krištofa Šmida ... .35
trdo vezano — ... .45
Spilmanove pripovedke:
2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona ... .25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kavkaških gora ... .25
4. zv. Praški judek ... .25
8. zv. Tri Indijanske povesti ... .30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japnskega ... .30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega ... .25
11. zb. Rdeča in bela vrtnica, povest .30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz misjonov v Koreji ... .30
13. zv. Boj in zmaga, povest ... .30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske .. .30
15. zv. Angelj sužnjev. Braziljska povest ... .25
16. zv. Zlatokopi. Povest ... .30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo ... .30
18. zv. Preganjanje Indijskih misjonarjev ... .30
19. zv. Mlada mornarja. Povest .30
Tatič, Bevk, trd. vez. ... .75
Tri povesti ... .35
Tunel, trda vez. ... 1.00
Turki pred Dunajem ... .60
Trenutki oddiha ... .40
Vrtnar, Rabindranath Tagore, trdo .60
Volk spokornik in druge povesti za mladino ... 1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi ... .30
Zgodba Napol. huzarja vez. ... 1.50
Zločin in kazen, trda vez. ... 2.50
Zmisel smrti ... .60
Zadni dnevi nesrečnega kralja ... .60
Zadna pravda ... .50
Zmaj iz Bosne ... .80
Zlatarjevo Zlato ... 1.00
Zločin in kazen. 2. knjige. 1. in 2. del. Trdo vezano 3.—
Za miljoni, trdo vezano ... .65
Ženini naše Koprnele ... .35
Zmote in konec gospodične Pavle .35
Zbirka slovenskih povesti:
1. zv. Vojnomir ali poganstvo ... .35
2. zv. Hudo brezdno ... .35
3. zv. Vesele povesti ... .35
4. zv. Povesti in slike ... .35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh ... .65
Zbrani spisi za mladino (Gangl):
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ... .50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ... .50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ... .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ... .50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat ... .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50
Umetniške knjige s slikami za mladino:
Pepelka; pravljica s slikami ... 1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami .. 1.00
Seguljčica; pravljica s slikami ... 1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami ... 1.00
Knjige za slikanje:
Mladi slikar ... .75
Slike iz pravljic ... .75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna z barvami in navodilom:
Mladi umetnik ... 1.20
Otroški vrtec ... 1.20
Za kratek čas ... 1.20
Zaklad za otroka ... 1.20

RAZGLEDNICE:

Zabavne. Različne, ducat ... .25
Newyorške. Različne, ducat ... .25
Velikonočne, božične in novoletne ducat ... .25
Iz raznih slovenskih krajev, ducat.. .40
Posamezne po ... .05
Narodna noša, ducat ... .40
Posamezne po ... .05
Planinski pozdravi, ducat ... .40
posamezne po ... .05
Importirane prorokovalne karte 1.—

IGRE:

Burke in šaljivi prizori, eno in več dejank ... .80
Dolina solz. 3. enodejanke: Dva svetova. Dedščina. Trpini ... 1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih.. .30
Cyrano de Bergerac. Hoerična komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano 1.70
Če sta dva. Šala v enem dejanju ... .35
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih ... .50
Eda, drama v štirih dejanjih ... .30
Hlapec Jernej, v 9 slikah ... .50
Krivoprisežnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih ... .35
Mati, Meško, tri dejanja ... .70
Marta, Semenj v Richmondu 4 dejanja ... .30
Medved snubač ... .30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah.. .30
Za križ in svobodo. Igrokaz v 4 dejanjih ... .30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju .30
Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj .60
Pogodba, burka s petjem v dveh dejanjih ... .30
Poljub, v dveh dejanjih ... .30
Vse naše.Burka enodejanka ... .40
Tončkove sanje na Miklavšev večer. Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih ... .60
Revizor, 5 dejanj trda vezana ... .75
Ujetnik carevine, veseloigra v 2 janjih ... .30
Veronika Deseniška, trda vez. ... 1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih ... .35
Ljudski oder:
3. zv. Miklova zala, 5 dejanj ... .70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj ... .60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja ... .60
Zbirka ljudskih iger.
3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje ... .60
9. snopič. Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očetova kletev, Čašica kave ... .30
12. snopič. Izgubljen sin, V. ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica ... .30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok ... .30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov ... .30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža ... .30
18. in 19. snopič. Pijavka, Skriven zaklad. Rešitelj. Kmet avtamat; Dekla Božja; Junaška Blejke.. .30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka ... .30

PESMI IN POEZIJE:

Bob za mladi zob, trda vez. ... .40
Gregorčič, poezije trda vez. ... .75
Ko so cvele rože, trda vez. ... .60
Godec; Pored narodnih pravljic o Vrbkem jezeru. (A. Funtek) Trdo vezano ... .75
Moje obzorje (Gangl) ... 1.25
Narodna pesmarica. Zbirka najbolj priljubljenih narodnih in drugih pesmi ... .40
Balade in romance. (A. Aškerc)
Trdo vezano ... 1.25
Broširano ... .75
Pesmi. (Simon Jenko) ... .45
Pesmi Ivan Zormana.
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini ... 1.25
Vijolica. Pesmi za mladost ... .60
Slovenska narodna lirika. Poezije .50
Sto ugank. (Oton Župančič). — Poezije ... .50
Zvončki. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano ... .90
Zlatorog, pravljica, trda vez. ... .60

PESMI Z NOTAMI:

Ameriška slovenska lira — Koncertne pesmi za moške in mešane zbore ... 1.50
Zbirka moških zborov in četvero spevov, Lahajnar:
Gorski odmevi ... .45
Gorske cvetke ... .45
Planinke ... .45
Narodne vojaške. (Ferjančič) ... 20
Narodne pesmi. (Marolt) ... 20
Naši himni; Lepa naša domovina; Bože pravde. (Marolt) ... .15
Narodne pesmi Žirovnik
1. zv. ... .20
2. zv. ... .20
3. zv ... .20
Slovenske zdravice ... .30
Moje sanje ... .30
Narodne himne in domorodne pesmi, Marolt ... .20
Slavček. Zbirka šoskih pesmi ... .25
Pesmarica Glazbene Matice, za štiri moške glasove, Vsebuje 103 najboljših pesmi z notami ... 2.50
Pomladanski odmevi. Pesmi za sopran, alt in bas
1. zvezek ... .45
2. zvezek ... .45
Planinke. (Laharnar.) Pesmi za sopran, alt, tenor in bas:
1. zvezek ... .40
2 zvezek ... .40
En starček je živel. Za bas solo in možki zbor ... .40
Dve pesmi. 1. Zapoj mi pesem dekle. 2. Škrjančku. (Prelovče.) ... .20
16 Jugoslovanskih narodnih pesmi za moški in mešani zbor. — (Adamič) 1. in 2. del ... .50
Jaz bi rad rdečih rož. (Prelovec.) .. .15
Vojaške narodne pesmi. (Kosi) ... .30
Orlovske himne. (Vodopivec) ... 1.20
Lira, srednješolska pesmarica:
1. zvezek ... 1.20
2. zvezek ... 1.20
Priložnostne pesmi za izven cerkvene in društvene slavnosti — (13 mešanih in 3 moški zbori) . 1.10
Nočne pesmi (Adamič) ... 1.25
Kupleti (Grum) —
1. Kranjske šege in navade ... .25
2. Učeni Mihec; Slabi časi ... .35
3. Nezadovoljnež; To zares užitkami ... .35
Slovanski akordi (Adamič) —
Zbirke 22 mešanih in moških zborov:
1. zvezek ... .75
2. zvezek ... .75
Mešani in moški zbori. (Aljaš) —
1. zvezek; Domovini; Nevesti; Ne zveni mi; Naša Zvezda; Ujetega ptiča tožba; Soči ... .40
2. zvezek; Pri zibelki; Cerkvica; Ne tožim; Oj planine; Oj s Bogom ti planinski svet; solskodomski mladini; Na bregu ... .40
3. zvezek; Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč ... .40
4. zvezek; Ujetega ptiča tožba; Zakipi duša; Dneva nam pripelji žar; Pri pogrebu ... .40
5.zvezek; Job; V mraku; Dneva nam pripelji žar; Z vencem tem ovenčam slavo; Triglav ... .40
6. zvezek; Opomin k veselju; Sveta noč Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo ... .40
7. zvezek: Slavček; Zaostali ptič; Domorodna iskrica; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo .40
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zb.); Ti osrečiti jo hoti (moški zb.); Prijatelj in senca (mešan zb.); Stoj, solnčice stoj; Kmetski hiši ... .40
9. zvezek: Spominčice; Večerni zvon Siroti; Oče večni; Slovenska zemlja; Zimski dan; Večerni zvon; Zdravice. I.; Zdravice II.; Oče večni; Tone solnce ... .75

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku. Knjige pošiljamo poštnino prosto.

"GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PREHLADI.

"Navadni prehladi so nalezijivi" — rekel je dr. M. Nicolls, Jr., zdravstveni komisar države New York v nedavnem radio-predavanju, "to utegne osupniti mnoge izmed vas, ki mislite, da je prehlad posledica mokrih nog ali prepiha ali takojšnje spremembe vremena ali bgsivedi katerega drugeg vzroka. Res je sicer, da vsak izmed teh dozdevnih razlogov ali več njih skupaj utegne biti oni činitelj, ki je omogočil razvoj prehlada.

"Vi ste vsi slišali o bolezenskih klicah ali bakterijah in ste večinoma voljni pripoznati, da je davica provzročena po posebni klici; ali kar težko vam je odreči se priljubljeni teoriji o vzroku svojega prehlada. Vendarle je res, da prehlad provzročujejo klice, ravnotako kot druge vrsti klic provzročujejo pljučnico, davico ali oslovski kašelj. Poleg tega se prehladi razpasujejo na prav isti način.

"Ako bi vas kdo vprašal, kaki predmet se največ izmenjava med ljudmi, boste sigurno odgovorili: denar; ali je še druga stvar, ki v veliko večjem obsegu prohaja od roke do roke, od človeka do človeka in ta stvar je — človeška slina. Ako ne verjamete, le pazite na svojega soseda ali še rajši na samega sebe. Pazite, kolikrat se s svojimi prsti dotikate ustnic, in vprašajte se: "Kje so bili ti prsti zadnjikrat?". Morda so se dotaknili kake kljuke na vratih in otrli slino, ki jo je kdo drugi pustil tam ravno pred vami. Morda so vaši prsti držali prevozni listek, ki ga je kondukter vtrgal, potem ko si je odslinil prste. Morda pa so vaši prsti se igrali s svinčnikom, ki ga je kdo poprej imel v svojih ustih. Ako le malce rabite svoj dar opazovanja, boste razvideli takoj, kak lahko je okuževati se z izločki iz ust drugih ljudi.

"Poleg prstov pa je še veliko več drugih načinov za nalezenje prehlada. Pazite, kadar kdo kašlja ali kiha, na solnčne žarke, ki prodirajo preko okna v drugače temno sobo. Videli boste, kako vlažni drobci iz njegovih ust letajo po zraku. Ako se nahajate v njihovi smeri, utegnete vdihati tisoč klic, ki so vzrok prehlada, in prehladiti se sami.

"Časopisi so nedavno prinesli vest iz Rusije, ki je pravila da je vlada prepovedala rokoseg in poljubovanje, ker se na tak način prenašajo bolezni. Ali te se ne razširjajo le potem osebnega stika, marveč tudi na mnoge druge načine in je zaman pričakovati, da bi se potom zakonov moglo kaj doseči v tem pogledu. Je pa en način in ta je edini: da si vsakdo bodi svest zlatega pravila — ne stori drugemu, kar nočeš da bodi te bi storjeno — in da se vsakdo potrudi, da ne okuži druge z izločki iz svojih ust in nosu."

INDUSTRIJALNE NEZGODE NEDOLETNIKOV.

Glasom ravnokar dovršene preiskave je otroški urad federalnega delavskega departmenta ugotovil, da je tekom enega leta v treh zveznih državah ponesrečilo pri delu nič manj od 7478 mladih delavcev pod starostjo 21 let. Izmed teh nezgod jih je 38 provzročilo smrt in 920 delno onesposobljenje za vse življenje.

Države, na katere se je raztezala ta preiskava, so Wisconsin, Massachussetts in New Jersey. Podatki o industrijalnih nezgodah nedoletnikov so bili povzeti iz zapisnikov državnih industrijalnih komisij in se tičejo le onih nezgod, za katere se je plačala kompenzacija; torej glede države Wisconsin le onih nezgod, ki so provzročile onesposobljenje za več od 7 dni, in glede držav Massachussetts in New Jersey, nezgod, ki so provzročile onesposobljenje za vsaj 10 dni.

Najmanjše število nezgod, kakor tudi najnižje razmerje istih prevladuje glede otrok pod 16 letom. Vsaka izmed teh zveznih držav se je potom zakonov potrudila zaščititi otroke pod to starostjo s tem, da je prepovedala njihovo zaposlenje v nekaterih poklicih, zlasti pri bolj nevarnih strojih, ki provzročujejo največ nezgod pri nedoletnih delavcih.

Otroci pod 16. in 17. letom ne smejo biti zaposleni v nekaterih poklicih v državah Massachussetts in Wisconsin, ali v vseh treh zgornjih državah jim je bilo dovoljeno delati pri mnogih nevarnih strojih.

Razmeroma največ nezgod pri strojih je bilo pri delavcih starih 16 in 17 let. Razmeroma manj jih je bilo kot pri otrocih pod 16. letom, ki jih zakon obvaruje, in manj kot pri mladih delavcih med 18. in 21. letom, ki so bolj v stanu obvarovati same sebe.

Sploh so bile nezgode v skupini šestnajstletnih in sedemnajstletnih delavcev najresnejše izmed vseh nedoletnikov. Glede otrok pod 16. letom je 10.7 odso nezgod provzročilo smrt ali delno onesposobljenje za vse življenje; glede otrok v 16. in 17. letu je znašalo to razmerje 13.4 odsto; glede skupine med 18. in 21. letom pa 12.7 odsto.

PRISELJEVANJE IN NEZAPOSLENOST V CANADI IN CUBI.

Iz poročila udruženja parobrodskih družb, ki opravljajo potniški promet med Severno Ameriko in Evropo, (Atlantic Passenger Conference), je razvidno, da število priseljencev iz evropskih dežel v Kanado čim dalje bolj raste, odkar so Združene Države omejile priseljevanje.

Od druge strani se poroča, da se veliko število ljudi v severnem delu provincije Ontario, ki iščejo dela, ima pripisati večjemu priseljevanju.

V Kubi vlada še nadalje nezaposlenost. Prebitek ponudb dela čez potrebo se pripisuje odpuščanju delavcev iz sladkorne industrije in velikemu pritoku priseljencev iz Južne Evrope.

KOLIKO SE TROŠI ZA JAVNO ŠOLSTVO.

L. 1922. se je v Združenih Državah potrošilo $1.580.671.296 — torej čez en in pol miljona dolarjev za javne ljudske šole in za javne srednje šole (high schools.) Poročila iz sedmih držav pokazujejo, da strošek za leto 1924. bo za 15 odsto večji kot l. 1922. Ako ta porastek bo obveljal za vse države, bo skupni strošek za javno šolstvo — osnovno in srednje — znašalo l. 1924. čez 1800 miljonov dolarjev.

POSEBNI TEČAJI ZA JECLJAJOČE OTROKE.

V ljudskih šolah v Clevelandu so že l. 1916. začeli s tečaji, katerih svrha je popravljati govorico šolskih otrok, ki jecljajo ali pa drugače ne morejo pravilno govoriti oziroma ne morejo izgovarjati nekateri črk ali zvokov. Ti tečaji so bili izvanredno uspešni in so od pravili za vedno govorne težave tisoč otrok. Skoraj 2500 otrok je pohajalo te tečaje tekom minolega leta.

ZDRAVSTVENI DAN

V vsaki ljudski šoli v mestu New York se bo letos — kakor že vsako leto poprej — prvega četrtka, meseca novembra obdržati takozvani "zdrastveni dan" (Health Day.) Tega dne bo poduk v šolah prekinjen dokler ne bodo vsi šolski otroci pregledani glede vida, posluha, slabih zob, kihanja skozi nos, podhranjenja in drugih telesnih hib. Starši bodo obveščeni o teh hibah in opozorjeni, naj storijo potrebno, da se te hibe odpravijo.

USODA KITAJSKEGA ŠPIJONA

Daljni Vzhod ima svoje navade in običaje. Nekateri običaji so strašni. Slika nam kaže, kaj počno vstaške čete pred Shanghajem s špijoni. Špijona privežejo h kolu ter je tako privezan do svoje smrti. Strašne muke trajajo ponavadi štiri do pet dni.

500-letnica smrti Jana Žižka.

Te dni se spominjajo Čehi enega svojih največjih mož, svojega najhrabrajšega bojevnika, branitelja in zaščitnika Jana Žižke s Trocnova, ki ga je 11. oktobra 1424 iztrgala kužna bolezen ljubljenemu narodu.

Kakor je dobila puritanska Anglija 17. stoletja svojega Cromwella in pozneje velika francoska revolucija Napoleona, tako je dobila husitska revolucija svojega Žižko. Bil je iz Selskega plemstva, ki je bilo za razvoj na Češkem izredno pomenljivo v narodnostnem političnem in vojaškem oziru.

Pripovedka pravi, da se je rodil junak, v katerem je najbolj izražena češka sila in češko junaštvo, v bližini očetovega dvorca v Trocnovu pod prostim nebom, med viharjem pod mogočnim hrastom, s katerega si je pozneje ljudstvo rado sekalo les za toporišča k sekiram in kladivom v trdnem prepričanju, da bodo njihovi udarci temveč zalegli.

Iz Žižkovega življenja pred letom 1419 vemo le nekaj podrobnosti. Sredi južne Češke je spoznal pohlepnost gospode s Rožmberka in sosednih bogatih samostanov ter mogočnih kraljevskih mest, kjer se je kopičil kapital v rokah nemškega patricijata in težko padal na tehtnico proti zadolženemu selskemu plemstvu. Doraščajoči Žižka je čutil ta tlak, ki je potiskal male plemiče in kmetsko ljudstvo, bodel ga je v oči sijaj ošabne cerkve in nenravnost duhovništva.

S takimi dojmi je odhajal z doma, od katerega je njega in mnogo drugih selskih plemičev odtrgala peza razmer, in si poiskal novo življenje v tujih službah.

Ne vemo gotovo, kam ga je vedla njegova pot. Leta 1410 je bil v poljski službi ter se je udeležil velike zmage nad Nemškim redom pri Grunwaldu na Pruskem.

Potem se je vrnil na Češko in stopil v službo na kraljevskem dvoru. Kot komornik soproge kralja Vaclava Zofije je spremljal kraljico k Husovim pridigam, ki s mogočno vplivale na Žižko. Težko je prenesla njegova, vsako krivico sovražeča duša smrt ljubljenega "mistra" in krutost kostniškega koncila proti češki reformi. Dve silni volji sta trčili skupaj cerkve, ki ni dovoljevala nobenih izpremenb v obredih ter je neizprosno stavila svoje povelje nad prepričanje poedinca, in naroda, ki se je s celo dušo postavil za božjo pravdo, stoječ pri sv. pismu kot neomajnem temelju vere in življenja. Iz tega so se morali prej ali slej roditi verski boji, zlasti ko se je cerkev takoj sklicevala na pomoč posvetne oblasti. Možnost je nastala, ko se kralj Vaclav iz strahu pred bratom Zigmundom, ki je stal na cerkvenem stališču, odločil za reakcijo proti husitstvu.

Iskra, ki je zapalila vojni požar, je bilo razdejanje mestne hiše v Pragi dne 30. julija 1419, ko so vrgli osovražene nasprotnike gibanja skozi okno. Kralja Vaclava je od tega zadel mrtvoud in je čez pol meseca umrl. Od Zigmunda niso mogli husitje ničesar upati; vojna je bila neizogibna. Če naj bi ne bila narodu v pogubo, je bilo treba voditelja, ki bi husitstvo vojaško organiziral. In tega so našli v Žižki, s katerega osebo je bila združena tudi usoda Češke. Dne 10. novembra se je pod njegovim vodstvom končal napad Pražanov na Malo stran z zmago nad kraljevo stranko. Ker Pražani niso bili preveč navdušeni za vojno in so sklenili s kraljevo stranko premirje je odšel Žižka v Plzenj, ki pa se ni izkazal za ugodno središče husitskega odpora. Žižka je prekinil že v marcu 1420 boj proti kraljevim četam ter odšel s svojim ljudstvom na vzhod, kjer je nastal iz razvalin mesta Hradište, Tabor, prva trdnjava v deželi.

Žižka je dal svojim kmetom v roke okovane cepce in sulice ter napravil iz njih na mah strašne bojevnike. Treba pa jih je bilo zavarovati proti tipičnemu srednjeveškemu konjeništvu v železnih oklepih, zato je naredil ograde iz voz. V teh ogradah, v topništvu, v oddeljenju po orožju, v organični združitvi vse vojske pod voljo voditelja, v vestni vežbi, v redu pri prihodu, v boju in v taborn itd. v vsem je dokazal Žižka svoje genijalno tvorno in organizatorično delo, spojeno s čudovito strategično nadarjenostjo.

Žižka ni izgubil nobene bitke, celo potem, ko je prišel še ob drugo roko — prvo je izgubil že v bojih Poljakov z Nemci — jo znamenito vodil boje ter zmagoval nad Zigmundovo vojsko in nad njegovimi zavezniki na Češkem in Moravskem. Slaven je njegov pohod na Madžarsko, kjer so pritiskali nanj Madžari z veliko premočjo. Vrnivši se na Češko, je umrl 11. oktobra 1424, ko je oblegal grad in mesto Pribyslav.

Žižkov čisti, vzvišeni spomin je neločljivo spojen s Husovim spominom kakor je v Husu vtelešena češka verska misel, tako sta v Žižki poosebljeno junaštvo in vojaška nadarjenost češka. Če je tujina s tema imenoma spajala svoje najglobje sovraštvo, so Čehi, husitski in novi, prerojeni, izražali in izražajo v njih svojo največjo ljubezen.

Gorljiva tvarina iz pepela.

Neki dunajski inženir je prijavil patent za svojo iznajdbo, ki ne obstaja v ničemur drugem, nego v tem, da se pripravi iz navadnega — pepela nova gorljiva tvarina, ki ravno toliko zaleže, kakor najboljši premog. V prihodnjosti ne bo torej več igralo vprašanje dragega kuriva nobene vloge in naši premogokopi bodo stali pred zatvoritvijo. Saj bo vsak lahko kuril s pepelom. Če bo res?

Ženska v javnem življenju.

Če je dekle izobraženo in tudi strokovno zadosti podkovano, je lahko brez skrbi za življenje: Lahko se odpove možitvi s človekom, ki ji ni všeč, in če dotični, s katerim bi bilo srečno, ne pride, lahko nadaljuje življensko pot samo. Dante bi bil moral rezervirati v svojem peklu posebni kotiček za tiste starše, ki navzlic temu, da vedo, da ne morejo osigurati svojim hčerkam življenja, niso naučili slednjih, da bi si same ustvarile eksistenco. Celo dandanašnji, ko živimo v znamenju splošnega napredka, taki roditelji tudi v modernih državah niso redki. Oni se nadajo, da se njihove hčerke omože. V Dantejevih časih so polagali starši za svojo hčerko kovčice na stran in ko je dorasla za možitev, so ji poiskali moža. V nekaterih državah delajo to še dandanes. V drugih bolj zaostalih, pa si vzame moški več žena in tlačani bržkone skupno z njimi. To je njegov način rešitve problema, kako izenačiti številčno razliko med moškimi in ženskami. In res, kadar vladar takih narodov umrje, podeduje žene njegov naslednik, ki smatra mlade in stare ženske sužnje svojega očeta za svojo lastnino, ki jo mora rediti.

Pri nas lahko pride ženska vsak hip v položaj, da si mora služiti kruh sama, dasi ni nikoli tega poizkusila. Ta problem se malone tiče omoženih žensk in delavskih slojev. Gre pri tem samo za sloje, ki so med tema dvema skupinama. Ženska z denarnimi sredstvi si lahko zvije svoje gnezdo, če hoče, dočim ženske, ki so rojene v delavskih slojih prepogosto nimajo drugega izhoda iz kritičnega položaja, nego da si pomagajo z delom svojih rok. Isto velja tudi za hčerke bogatih starišev, ki se niso ničesar naučile. Pravijo, da se moderni moški izogibljejo zakonskega življenja. Oni cenijo osebno svobodo in predpostavljajo svoje prirodne posle v zakonskem jarmu. Tem bolje, ker je na ta način čedalje več žensk, ki so primorane stopiti v borbo za opstanek brez tuje pomoči. Ženska, ki tarna in jadikuje za izgubljeno srečo, ker ni dobila moža, mora izginiti iz moderne družbe. Sreča ženske ni izključno v zakonu, temveč tudi v samske mstanu, v zavesti, da gre v življenju svojo pot in da vrši važno misijo socijalnega bitja brez opore s katerekoli strani.

Ali večina žensk, se že po naravi želi omožiti. Tiste pa, ki tega ne žele, naj bodo srečne vsaj toliko, kolikor morejo. Razume se, da je onim, ki imajo polne žepe denarja, življenje tudi izven zakona lahko. Ali dekleta brez sredstev bi morala skrbeti že v zgodnji mladosti za svojo bodočnost. Ta skrb je pravzaprav dolžnost roditeljev. Nihče ne more zahtevati od mladine posebne uvidevnosti in dalekovidnosti. Starejši pa bi morali gledati v bodočnost in misliti, kaj bo z njihovo deco, ko potrka na vrata smrt. Glede sinov je stvar lahka. Moški vedno najdejo kak posel, ker stariši podzavedno skrbe za vzgojo svojih moških potomcev bodisi da jih uče delati, ali pa jih pošljejo v šolo. Toda vse drugače je z deklei.

Upanje na zakon zlasti v današnjih razmerah ni zanesljivo. Moški s premoženjem se lahko oženijo, navadno pa se ženijo moški brez denarja. Toda baš dobro kvalificirani uradnik je tisti, ki ne more vzdrževati svoje družine če ni premožen že od doma. Poleg tega je konkurenca tako velika, da bi pametni roditelji ne smeli računati na dete kadar mislijo o bodočnosti svojih hčera. Pameten oče se pobriga, da tudi hčerko odgoji za življenje tako, kakor sina. Ljudje kaj radi ugovarjajo v tem slučaju češ, denar mečete v vodo, če pošiljate hčerko v šolo, kjer se pripravljajo za ta ali oni poklic, saj se večinoma vse omože in ne opravljajo tega, kar so se učile. To je isto kakor če trdimo, da je zavarovanje proti požaru odveč, ker hiša nikoli ne pogori. Deloma je to res. Toda mislite si, da hiša zagori, pa ni zavarovana, ali v našem slučaju da se hčerka ne omoži, pa ji oče ni ničesar zapustil. Kaj bo z njeno bodočnostjo? Kako si bi služila vsakdanji kruh? Jasno je torej, da ima pretežna večina deklet na izbiro samo dvoje — poklic in zakon.

Zelo malo je moških, ki bi uvideli, da more ženska pravtako privezana k svojemu delu, kakor moški in da se zelo nerada odpove svojemu poklicu. Takve žrtve nihče ne zahteva od moškega, od ženske pa skoraj vedno. Tako se je pripetilo v neki inozemski tovarni kjer je služila v kemičnem laboratoriju ženska — inženjer kemije. Bila je zelo zadovoljna s svojim poklicom. Poročila se je s kolegom in dočim je mož še vedno nadalje služil v tovarni, je ostala žena doma, kjer je skrbela ne le za moža, marveč tudi za njegovo mater in brata. Njena prijateljica, ki je smatrala, da je škoda tratiti čas za tako dolgočasno delo, ji je svetovala, naj stopi v službo. Predlagala ji je zelo dobro mesto v neki drugi tovarni. Ali mož ji je prepovedal sprejeti ponudbo, dasi bi zaslužila neprimerno več kot doma. Recimo, da se je ravnal po zastarelem principu, da je ženska samo za otroke, kuhinjo in cerkev; vendar pa je dovolil žalostno, da inteligentni moški ne uvidi potrebe, ki jo čuti količkaj inteligentna ženska po večji svobodi iniciativi, kakor jo ima pred ognjiščem.

Nekateri so mnenja, da celo škoduje ženski lepoti in nežnosti. Nedvomno je to res. Zlasti v delavskih slojih opažamo dostikrat. Naporno fizično delo uniči v ženski njeno naravo, njeno čutenje, skratka vse to, kar tvori po naravnih zakonih razliko med ženskim in moškim spolom. Delo v rudnikih ali tvornicah, kjer se kadi in vlada silna vročina, bi moralo biti ženskam sploh zabranjeno. Ali ženska nima povoda, da bi bila v vseh ozirih groba samo zato ker dobro izvršuje svoj poklic. Tiste nežne, za vsako delo nesposobne ženske prejšnjih časov, ki jih naše pokolenje samo pomiluje, so bile zelo agilne in energične, kadar je za šikaniranje moža. Njihova nežnost je bila lažnjiva. Kadar se ženska, ki ima v sebi količkaj ponosa in samozavesti, omoži, ne sme smatrati moža za vrečo, polno denarja, ki ji jo pošilja sreča.

Splošno pa mora prej ali slej obveljati načelo, da je ženska enakopravni član človeške družbe. Zato se mora pripraviti za življenje, da lahko stoji na lastne noge za slučaj, če se ne omoži. Pa tudi če se omoži, ne škoduje kak postranski zaslužek zlasti v današnjih razmerah, ko so le redki možje, ki bi jim ne bilo treba obrniti vsakega dolarja predno ga izroče ženi za gospodinjstvo.

HRIPAVOST

in razdraženje v grlu je treba takoj lečiti. Kedar ste hripavi, tedaj rabite

Severa's Antisepsol.

Kot izpiralo in za grgranje grla je jako uspešen pripomoček, ki pomaga ublažiti razdraženje, odpraviti hripavost in ozdraviti bolno grlo.

Cena 35c in 50 centov.

Vprašajte vašega lekarnara.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Slabotni, nervozni, bolehni ljudje bi mogli čitati to.

Splošno je bilo dokazano od tisočev bolehnih, utrujenih, nervoznih, izčrpanih in bolehujočih ljudi, da ni zdravila, ki bi jim dalo tako hitro odpomoč ali bolje zdravje kot Nuga-Tone.

Kadar se počutite slabo in ne morete jesti ali spati, ste utrujeni in izmučeni v jutro in so vam živci napeti; kedar vam je želodec pokvarjen, imate umazan jezik in slab okus v ustih, tedaj bi morali vzeti Nuga-Tone; dela čudeže pri vseh takih slučajih. Zakaj? Zato ker je znanstven graditelj krvi in živcev. Čudovito je kako hitro povrne živahnost in moč izmučenim živcem in mišicam. Dela bogato rdečo kri, močne, umirjen živce in na jako čudovit način poveča moč vzdržnosti.

Nuga-Tone se prodaje z absolutnim razumevanjem. Ako istega jemljete par dni po navodilih in niste zadovoljni z resultatom, da lahko vrnete ostalo, kjer ste kupili in da vam trgovec radovolje povrne vaš denar. Če se ne počutite dobro, tedaj je vaša dolžnost, da poskusite Nuga-Tone, ker gubiti nimate ničesar.

Priporočano, jamčeno in na prodaj v vseh lekarnah. —Adv't.

Blaznikova
PRATIKA
(S TREMI MLATIČI.)
za leto 1925.
Cena 20 centov.
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ako ste se odločili

obiskati staro domovino in dospeti tja za BOZIČNE PRAZNIKE, treba je, da si že sedaj nabavite potni list in druge potrebne listine, da boste pravočasno pripravljeni za odhod.

Za vsa navodila glede potovanja v domovino in povratka v Ameriko obrnite se na nas, kjer jih dobite brezplačno.

Mi zastopamo vse prekmorske parobrodne proge.

Vse bančne posle izvršujemo brzo, točno in zanesljivo.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ANTHONY BIRK
HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR
Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.
ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.
359 Grove Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 5506

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

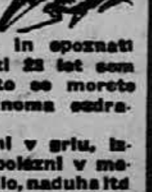

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 22 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite šimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ne vem, nisem pazil. Zrl sem na Škota z mečem, kajti če bi tega ne storil, bi bil sedaj mrtev jaz, ne pa on. Bila pa je brez dvoma preplašena, ko jo je oni lopov zgrabil, kajti takrat me je klicala na pomoč.

— In kaj zato? Katera ženska v Londonu bi v zadregi ne klicala takega moža kot je Peter Brome? Well, vprašati jo moraš in sicer kmalu, če moreš najti primerne besede. Vzemi si vzgled tega španskega dona, ter se klanjaj, prilizuj in pripoveduj povesti o vojnih doživljajih. Piši pesmice o njenih očeh in laseh. Peter, velik tepec si, da te moram v svojih letih učiti, kako dvoriti ženski.

— Mogoče, gospod. Vsega tega ne znam in poezija se mi zdi dolgočasna. Lahko pa stavim vprašanje ter sprejmem odgovor.

Castell je nestrpno zmajal z glavo.

— Stavi vprašanje, mož, če hočeš, a nikdar ne sprejmi odgovora, če je proti tebi. Čakaj rajše ter ponovi vprašanje.

— In če treba, — je nadaljeval Peter in oči so se mu zaiskrile, — lahko tudi strem fine kosti onega Španca kot da so vejica.

— Aha, — je rekel Castell, — mogoče boš moral storiti to, predno bo vse opravljeno. Za svoj del mislim, da bo to precej naporna stvar. Vprašaj torej na svoj lastni način ter me obvesti o odgovoru pred jutri zvečer. Sedaj pa postaja pozno in moram ti še nekaj povedati. Jaz sem tukaj v nevarnosti. Glas o mojem bogastvu se je razširil in brez dvoma jih je dosti na visokih mestih, ki bi se ga radi polastili. Moj namen je vsled tega opustiti to trgovino ter se umakniti v kraj, kjer se ne bo nikdo brigal zame, v tvojo hišo v Dedham. Že celo leto, odkar si mi govoril o Margareti, sem spravljal svoj denar iz Španske in Anglije, kupoval nakit ter posojal manjše svote trgovcem, katere poznam in o katerih vem, da ne bodo varali mene al. mojih. Peter, ti si dobro delal zame, a nisi trgovec, ker ni to v tvoji krvi. Ker je dosti za nas vse in še povrhu, hočem izročiti to trgovino drugim, da jo vodijo ter plačujejo meni delež, in če hoče Bog, bomo ob Božiču že v Dedham.

Ko je govoril to, so se odprla vrata na drugem koncu dvorane in vstopil je bil služabnik, ki je bil poslan, da sledi Špancu.

— No, — je rekel Castell, — kakšne novice prinašaš?

Mož se je priklonil ter rekel:

— Sledil sem Špancu, kot ste mi ukazali, do njegovega stanovanja, do katerega sem dospel, ne da bi me on videl, čeprav se je od časa do časa ustavil ter ozrl naokrog. On prebiva v bližini Westminstra, v isti veliki hiši, v kateri stanuje poslanik de Ayala in ljudje so se mu odkrili. Opazujoč te služabnike sem videl enega njih odit v krčmo, ki je odprta celo noč. Sledil sem mu in kmalu so prišli tudi drugi služabniki. Poklical sem pijačo ter poslušal pogovor stražnikov, ker znam dobro španski. Govorili so o večernem poboju ter rekli, da bodo zaklali onega dolgopetega mladiča, — namreč Maste Brome-a, če ga dobe v roke, ker jih je osramotil, ko je s palico ubil Škota, njih častnika ter najboljšega borilca v njih družbi. Vmešal sem se v pogovor ter rekel, da sem angleški mornar iz Španske ter vprašal, kdo je bil pač vitki don, ki se je vmešal v prepir predno je prišel kralj. Povedali so mi, da je bogat gospod, po imenu Aguila: ki je skrajno strog v verskih zadevah, a v drugih ne. Odgovoril sem, da se mi zdi visok plemenitaš in eden stražnikov je odvrnil, da imam prav, da ni v celi Španski nobene višje krvi kot je njegova, da pa s je žalibog prelilo nekaj črnine v njegovo kri.

— Kaj pomenja to? — je vprašal Peter.

— To je španski pregovor, ki pomenja, da je bil ta mož rojen nelegitimno in da ima v svojih žilah marokansko kri, — je odvrnil Castell.

— Potem sem ga vprašal, kaj dela tukaj in mož mi je odgovoril, naj rajše stavim to vprašanje papežu in kraljici Izabeli. Konečno, ko sem plačal vojakom nadaljno čašo vina, sem vprašal, kje živi don in če nosi še kako drugo ime. Vojak je odvrnil, da živi večinoma v Granadi, in da bi videl, če bi se tam oglasil pri njem, par lepih žensk in drugih čednih stvari. Njegovo ime pa je markij de Nichel. Jaz sem takoj omenil, da pomenja to markij Ničesar, nakar je vojak odgovoril, da je to res čudno in da mi je ravno hotel povedati, namreč — ničesar. Dotični vojak je rekel svojim tovarišem, da sem po njegovem mnenju špijon in rekel sem si, da je čas oditi, kajti bili so že dosti pijani, da bi mi napravili kaj zlega.

— Dobro, — je rekel Castell. — Ti si nočni čuvaj danes, Thomas, kaj ne? Glej, da bodo vsa vrata dobro zaprta, in zapahnjena, da bomo lahko spali brez strahu pred španskimi tatovi. Počivaj dobro. Peter. Ne, jaz sam še ne odidem. Poslati moram pisma na Špansko po ladji, ki bo odplula jutri zvečer.

Ko je Peter odšel, je ugasnil John Castell vse luči, z izjemo ene. To svetilko je prijel ter odšel iz dvorane v sobo, ki je bila v prejšnjih časih privatna kapela. Še vedno je stal tam altar in na njem razpelo. Za par trenutkov je pokleknil Castell pred altarjem, kajti, kdo ve, če ga niso celo sedaj, sredi noči, zasledovale sovražne oči? Nato je vstal, in s svetilko v roki je dvignil tapete ter pritisnil na gumb. V steni se je pojavila odprtina, vodeča v tajno kamrico brez oken. V prostoru je bila le omara, v kateri je imel nekoč najbrž duhovnik svojo obleko ter sveto posodo.

V tej kamri je stala priprosta miza iz hrastovega lesa in na tej mizi sveče ter lesen obod, poleg par zvitkov starega pergamenta. Pred to mizo je Castell pokleknil ter pričel resno moliti k Bogu Abrahama, kajti čeprav ga je dal njegov oče krstiti že kot otroka, je ostal John Castell Žid. Iz tega dobrega razloga je bil tako zelo preplašen, kajti čeprav nista vedela tega Peter in Margareta, so drugi poznali njegovo skrivnost in če bi prišla ta na dan, bi bil uničen in mogoče usmrčen, kajti v onih dneh ni bilo večjega zločina kot moliti k Bogu na drugi način kot je predpisovala Sveta cerkev. Kljub temu pa je že dolgo vrsto let delal to ter molil kot so pred njim molili njegovi očetje.

Po zaključeni molitvi je zapustil prostor, zaprl vrat za seboj ter odšel v pisarno, kjer je sedel in delal do jutranje zore. Najprvo je spisal pismo za svojega zastopnika v Sevilli ter ga nato prestavil v šifre s pomočjo tajnega ključa. Ko je opravil to, je zapečatil pismo ter ga naslovil, nakar je sežgal koncept, ugasnil svetilko ter stopil k oknu, da opazuje vshajanje solnca. Na vrtu spodaj so žvrgolele ptice in cvetele trobentice.

— Rad bi vedel, — je govoril naglas, — če bom še živ, ko se bodo pojavile zopet te cvetke. Skoro čutim, da se je zožila vrv krog mojega vratu. To se je zgodilo, ko je ta prokleti Španec prestopil prag moje hiše. Dobro, naj bo tako. Prikrival bom resnico, dokler bom mogel, a če me zaslede, ne bom skrival resnice. Denar je varen, vsaj večina. Mojega bogastva ne bodo dobili. Tudi moja hčerka bo varna s Petrom. Želim, da nisem tako dolgo zavlačeval to stvar. Iskal sem zanjo visoke poroke. To hočem popraviti s tem, da bo postala jutri njegova nevesta in še pred majem njegova žena. Bog mojih očetov, daj nam še en mesec dalj miru in varnosti in nato, ker sem te javno zatajil, vzemi kot plačilo moje življnje, če želiš tako . . .

(Dalje prihodnjič.)

Jan Neruda:

Vdova.

V kupeju drugega razreda sta sedeli le dve osebi. Sedeli sta si vis-a-vis pri oknu.

Ena je bila žena približno šestindvajsetih let, visoke rasti, rjave polti, črnih iskrečih se oči in bogatih črnih las. Izraz njenega obraza je bil nenavadno plemenit. Vsak njen, tudi najtanejši zgib je kril v svoji plemenitosti nekaj ganljivega. Odkar je vlak odpejal iz Prage, je srepo zrla skozi okno v daljavo. Vzrok je bil prav blizu. Ko so zavozili s kolodvora, je pogledala svojega nasproti selečega soseda in srečala iskreče se in črne oči, ki so jo motrile tako vidno pozorno, da je naglo umaknila svoj pogled in se ni več zmenila za soseda.

Sosed lepe dame je bil enako zanimiva osebnost. Bil je visok in vitek. Njegova vpadla in suha lica je pokrivala vendarle zdrava rdečica in njih moška rjava barva se je dobro prilegala vranje črnim lolgim in skrbno gojenim brkom. Obrvi so se bočile v loku in pod njimi — dama je prav storila, da je motrila pokrajino in da se ni podajala v nepotrebno zadrego. Kajti, kakor z isto napetostjo in nezgibnostjo, katero je ona zrla skozi okno, je strmel on vanjo.

Toda njegov pogled ni očitoval sovraštva, pač pa se je održalo v njem nekakšno pomirjenje. Ko je opazil, da dama ne obrne oči od okna, mu je zaigral skoro sarkastičen smehljaj okrog ust.

Čakal je skoro eno uro molče. Potem pa je naenkrat stegnil roko in se dotaknil lakti dame. Ta je zadrhtela presenečena.

"Prosim, po kom žalujete?"

Dama se je ponosno zravnala in zrla molče skozi okno.

Njen sosed se je zopet nasmehnil.

"Vprašal sem, lepa gospa, po kom žalujete?"

"Čudno vprašanje," je odvrnila po kratkem molku. "Če je to vaš običajni način razpredanja razgovora, se mu vsaj originalnosti ne more odrekati." Ni se mogla premagati, da bi se ne nasmehnila; obrnila je oči od okna in vprašujoče zrla drznega vpraševalca.

Ta je zadovoljno pokimal.

"Tako, tako, lepa dama! Le nikar nobenega sovraštva, ga ne morem potrebovati. Glejte, milostjiva, iz lastnega interesa vprašujem in mi je veliko na tem, da bi odgovarjali. Če bodete po tem hoteli, lahko vi vprašujete in jaz vam povem vse."

"Nisem radovedna," in se je nasmehnila.

"Ne? To je lepo, zelo lepo. Bom torej pripovedal sam. Tudi jaz nisem radoveden, toda vas moram izpraševati. Je važno zame."

"Že vidim, da bi me celo pod nadlegovali, če bi vam ne odgovarjala. Žalujem po soprogovi smrti."

"Soprogovi?" Tako! Me veseli."

"Kako to, da vas veseli?"

"Ne, ne, oprostite! Naenkrat sem si zamislil, pa mi je ušla fraza, kakoršne se človek v navadnem življenju stokrat na dan poslužuje. — In prosim, kaj je bil vaš soprog?"

"Polkovnik v pokoju."

"Aj, potem je bil že zelo star."

"Ne, ni bil — ni bil. Ko je pred dvemi leti umrl, je imel šele dvainsedemdeset let", je naglo spravila iz sebe kakor bi opravičevala pokojnika.

"In vi že dve leti žalujete za njim?"

Dama se je hitro zopet obrnila v stran.

"Saj vas nisem žalil?"

"Saj že veste, kar ste hoteli vedeti."

"O ne! Vi žalujete — morda vam je umrl oče?"

Odkimaje je vzdihnila.

"Ne trpim, da vzdihujete! Zakaj vzdihate ob spominu očeta?"

"Gospod, vaša vprašanja so mi že neznosna."

"Vi ste gotovo edini otrok."

"Nisem", je odvrnila zlovoljno.

"Dva brata in pet sester," je odgovorila zlovoljno, vendar se ni mogla obraniti lahkega nasmeška.

"In kaj je, prosim, gospod oče?"

"Cesarski davkar, prej stotnik, šestdeset let star, rimskokatoliške veroizpovedi in meri celih šest čevljev."

Oba sta se zasmejala.

"Le še eno zelo neskromno vprašanje; potem vam morda dam mir."

"Morda?"

"Seveda morda, saj tega še ne morem vedeti. — Prosim, vam je zapustil gospod soprog imetje?"

galy 2 .....

"Dama se je zopet molče okrenila.

"Veliko imetje?"

"Zadošča mi pokojnina in njegovo ime," je odvrnila ponosno.

"No, to me veseli. Zdaj bom pripovedoval jaz. Sem bogat posestnik iz Poljske. Imel sem nekoč še večje premoženje, kakor ga imam pa sedaj, dasi je to tudi precejšno. Toda kmalu sem zapravil in razmetal pol miljona— potem se mi je pa pohajkovanje zagnusilo in vrnil sem se domov. Kljub temu, da sem bil sploh povsem znan kot lahkoživec, se mi je vendarle ponujalo mnogo nevesti, ki bi me rade vzele, dasi sem ji kazal kolikor mogoče gnusnega; gnusnejšnega, kakor sem pa v resnici. To me je odbilo in ostal sem samec. Živel sem kakor puščavnik; končno mi je to življenje pričelo presedati in sklenil sem, da se vendarle oenim. Od hčera v okolici nisem hotel nobene in drugih nisem poznal. Podam sem se torej na pot, da si najdem ženo. Če ne najdem nobene, se ustrelim. Vi ste mi vseč — hočete biti moja žena?"

Glasno se je zasmejala ob njegovih besedah. Toda izraz njegovega obraza je bil resen in ob njenem smehu je postajal bolj in bolj žalosten, da je naenkrat udušila svoj smeh. Gledala ga je dolgo in nepremično.

"Če mi obljubite, da ne zlorabite mojih besed, vam povem dva vzroka, zaradi katerih nočem. Predvsem nimam razven svoje pokojnine ničesar in to bi izgubila. Če se poročim — dočim pa gre mojemu očetu in moji družini ravno sedaj tako slabo, da jim nesem denar za nekatere svoje prodane stvari, ki sem jih dobila od moža, ko je bil še živ in da moram deliti ž njimi svojo pokojnino."

Pokrila si je z robcem obraz.

"In drugi vzrok?" je silil on in radost se mu je že iskrila v očeh.

"Sem govorila o dveh vzrokih? — Toda obljubila sem, da bom odkritosrčna. Prednoi sem se poročila, sem ljubila. Toda šele po smrti svojega soproga sem se sešla s tovarišem svoje mladosti. Toda komaj je potekel rok žalosti po mojem možu — je umrl moj ženin."

"In vi sedaj se žalujete za njim?"

"Sem vdova po dveh," je potožila vsa žalostna — in se hitro obrnila k oknu.

"Bližamo se Litomericam. Tu sem doma, pri očetu."

Vlak je vozil počasneje.

"Prvi vzrok je z ozirom na moje premoženje malenkosten, drugi pa je sam po sebi zrušen. Če hočete, vzemite me. Ne bodete se zmotili! Meni prinesete srečo in sebi, kolikor bo mogoče, morda tudi. Dovolite, da bi z vami obiskal vašo družino, svoje bodoče sorodnike."

Molče je zrla nanj. Zdelo se si je, da je v njegovi očeh popolna odkritosrčnost in dobrota.

Vlak se je ustavil in izstopila sta obadva. Poljak je dal sprevodniku dva tolarja in mu naročil, naj pošljejo njegove stvari nazaj.

Potem je pohitel za črno oblečeno, visoko damo, ki je bila že malce pred njim.

Ponudil ji je roko in ona se ga je oprijela.

V JUGOSLAVIJO

Naravnost v Cherbourg in Hamburg.

PRIHODNJE ODPLUTJE:

ORCA ..... 22. novembra

Posebno

BOŽIČNO ODPLUTJE

ORDUNA .... 9. decembra

Potniki bodo dospeli v svojo domače mesto pravočasno za Božič in Novo leto.

Posebni družbeni zastopnik bo spremljal potnike ter skrbel za njihovo prtljago.

Potom svojega agenta v vašem mestu preskrbite prostor.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

Sanderson & Son, Inc., Agents

26 BROADWAY NEW YORK

Nemirni Orijent.

Pričakovalo se je, da se bodo Vahabiti po abdikaciji kralja Husejina pomirili in da ne bodo dalje napadali Meke. To pričakovanje pa je bilo malo utemeljeno, zakaj Vahabiti se s svojim napadom niso obračali le zoper kralja Husejina samega, marveč sploh zoper njegovo rodovino. Oni so in ostanejo bržkone dedni sovražnik Hašimitov, zato so se obračali prav tako zoper Hedžas, kakor tudi zoper Transjordanijo, kjer gospoduje Husejinov mlajši sin Abdulah, in tudi z Irakom, kjer kraljuje Husejinov drugi sin Fejsal, ne vlada najboljše razmerje. S tem da je Husejin kraljevski prestol prepustil svojemu starejšemu sinu Aliju, se je tedaj le malo spremenilo v Hedžasu, dasi je bil ta toliko previden, da je prevzel le kraljevsko dostojanstvo, ne pa kalifata. Glede kalifskega dostojanstva sploh ni sedaj bilo nikakih poročil; podoba je, da se mu Husejin ni odpovedal, dasi se je težko predstavljati, kaj b imu mogel še koristiti sedaj v eksilu ta naslov.

Vahabiti kot verska sekta, ki imajo pristašev tudi v Hedžasu in ki se obračajo proti sovražnikom Hašimitom sploh, se res niso zadovoljili z abdikacijo Husejinovo, marveč so nadaljevali svojo ofenzivo ter naposled vkorakali v Meko. Vlada novega kralja Alija ni poskusila nikakega odpora, baje zato, da se ne bi prelivala kri. Ali pa je sedaj verjetno, da bodo Vahabiti mirovali, in če se ne bodo obrnili proti Dždedi, kamor se je umaknil Ali, to je drugo vprašanje. Ako se to zgodi, tedaj težko da bi se mogla britanska vlada varuh Hedžasa, še zadovoljiti s pasivnim zadržanjem, čes, da se ne mara vtikati v verske spore mu slimanov v Arabiji.

Istočasno prihaja še druga vest, ki se ne sme prezreti. Vahabiti so se pojavili z drugimi oddelki na drugem koncu Arabije, in sicer istotako ofenzivono. Reuterevja brzojavka naznanja, da se zbližajo Vahabiti mestu Akaba, ki leži ob najsevernejšem zatoku Rdečega morja. Akaba spada se k Transjordaniji, torej še pod gospodstvo emira Abdulaha, katerega glavno mesto Aman so bili napadli že v avgustu , a so jih pri tem Angleži pravočasno odgnali. Akaba leži vrh tega tik ob vzhodni meji Sinaja, ki spada politično še pod oblast Egipta; radi tega je razumljivo, da je vest o vahabitskem napadu vznemirila tudi egiptovsko vlado ter jo prisilila k primernim varnostnim odredbam ob meji.

Podoba je, da arabske države same niso dosti mone za odpor zoper Vahabite. Pričakovati je tedaj, da se njih uspehi nadaljujejo.

ALI VESTE, —

da bo posebno razsodišče v Parizu v kratkem odločilo, če je Juoslavija stara ali nova država? Ali veste, da vsebujejo Helmar turške cigarete tobak z najfinejšim duhom in okusom 100% čistega turškega tobaka? Začnite kaditi turške, veseli jih boste ...ot so jih drugi.

Kretanje parnikov - Shipping News

6. novembra: Pittsburgh, Cherbourg.

8. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Saxonia, Cherbourg. De Grasse, Havre;

12. novembra: Mauretania, Cherbourg.

13. novembra: Lapland, Cherbourg; Albert Ballin Cherbourg in Hamburg; Arabic, Cherbourg.

15. novembra: Olympic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen; La Savoie, Havre; Reliance Cherbourg in Hamburg; Niew Amsterdam, Boulogne.

19. novembra: Paris, Havre, Aquitania, Cherbourg

20. novembra: Minnekahda, Cherbourg; Thuringia Cherbourg in Hamburg.

22. novembra: Homeric, Cherbourg; Ryndam, Bougne; Republic, Cherbourg, Bremen Orca (Bermuda), Cherbourg.

26. novembra: Berengaria, Cherbourg.

27. novembra: America, Cherbourg in Bremen Zeeland, Cherbourg; Deutschland Cherbourg in Hambrug; Minnekahda, Cherbourg in Bremen.

29. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam Boulogne; Duilio, Genoa; President Wilson, Trst.

3. decembra: Mauretania, Cherbourg.

4. decembra: Cleveland, Cherbourg Hamburg Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

6. decembra Olympic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Martha Washington, Trieste; Conte Verde, Genova.

8. decembra: Leviathan, Cherbourg

9. decembra: Pittsburgh, Hamburg; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Colombo, Genova.

10. decembra: Paris, Havre.

11. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

13. decembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Veendam Boulogne, Rotterdam.

16. decembra: France, Havre; Bremen, Bremen.

17. decembra: Majestic, Cerbourg.

20. decembra: Pres. Harding, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne, Rotterdam.

24. decembra: Minnekahda, Cherbourg, Hamburg, Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

27. decembra: Olympic, Cherbourg, Volendam Boulogne, Rotterdam.

30. decembra: Rochambeau Havre; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

31. decembra: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.

3. januarja: Aquitania, Cherbourg; America, — Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen.

6. januarja: Duillo, Genova.

7. januarja: Paris, Havre.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

PRESIDENTE WILSON — 29. nov.
MARTHA WASHINGTON — 6. dec.
V Dubrovnik ali Trst.

Železnina v notranjost zmerna. Nobenih vizejev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri

PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Krvavi konflikti radi rekvizicij poljedelskih produktov v Rusiji.

Francoski in italijanski listi prinašajo brzojavke iz Rige, glasom katerih je prišlo ob priliki rekvizicij žita in drugih poljedelskih produktov v raznih krajih Rusije med vladnimi četami in prebivalstvom do krvavih konfliktov. Glavna ognjišča vstaje so Vitebsk, Smolensk in Mogilev. V neki vasi, ki z imenom ni navedena, so ubili kmetje člane rekvizicijske komisije in eskorto devetih mož rdeče armade.

Vlada je poslala nad upornike kazensko ekspedicijo, ki pa se je morala umakniti spričo grozečega ponašanja kmetov, ki so ubili 50 mož in zavzeli 7 strojnih pušk. Ni pa verjetno, da bi kmetje dosegli trajen uspeh, ker sovjetska vlada je še vedno močna in brezobzirna.

Kje je moja teta JERICA VOLKER. Pre nekaj leti je bivala v Chicago, Ill. Jaz, nje nečakinja, sem na potovanju in v staro domovino in bi se pri njej oglasila, zato jo prosim, da se mi takoj oglasi. — **Helena Nucich, Gen. Del., Salt Lake City, Utah.**

(2x 4, 5)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da natančno poučen o potnih listih, vizijagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samoredno dati vsled naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseliniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naseliniški komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovejše odredbe

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Rad bi izvedel za naslov rojaka IVANA PLESEC, ker poročati mu imam nekaj važnega. Prosim, če kdo ve, da mi javi ali naj se pa sam oglasi. — **Anton Koff, Box 266, Centralia, Wash.**

(2x 4, 5)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

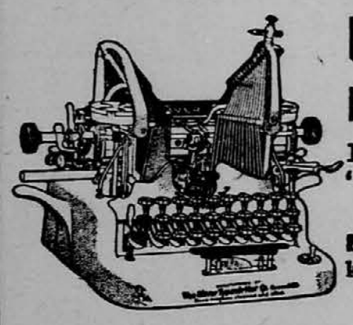

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" $20.00

S strešico za slovenske črke, č, š, ž — $25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York, N. Y.